

KOMMENTAR: Vegetar på deltid

18. november 2015, Information, Sektion 1, Side 13, Signe D. Frese..., 592 ord, Id: e551dbf7

Om 20 år vil de fremtidige generationer kigge tilbage på os med vantro og undren sig over, hvorfor vi spiste kød i så enorme mængder.

Signe D. Frese er miljøchef i Coop

Vegetar??? For nylig forsøgte jeg at forklare begrebet for min lille familie.

De kiggede vantro på mig og smagte på ordet »**vegetar**« med afsky og skepsis, som om jeg havde jeg bedt dem spise levertran til morgenmad. På den måde adskiller min familie sig ikke nævneværdigt fra resten af den danske befolkning, hvor kød på bordet hver dag og til ethvert måltid, er lige så naturgivent som det at drikke kaffe om morgenen, og hvor et måltid uden kød, nærmest betragtes som et brud på menneskerettighederne.

Alligevel ser vi i denne tid muligvis de første spæde tegn på nybrud i vores madkultur. Senest har den internationale trend 'flexitarismen' meldt sin ankomst i Danmark.

En flexitar er en person, der overvejende spiser vegetarisk, men også kød. En slags deltidsvegetar. Der er dog mange værdibaserede slag, der skal kæmpes, før flexitarerne får overtaget i den danske madkultur, hvor kødet regerer som en enevældig konge.

Kød - kulinarisk hegemoni Siden tresserne, hvor kødindtaget for alvor eksploderede, har kød haft en dominerende plads i vores madkultur.

Men selv om vi i dag kender kødproduktionens massive fodaftryk på miljøet, nyder kød fortsat kulinarisk hegemoni.

Kødproduktionen udleder på verdensplan omkring 18 procent af de samlede drivhusgasser eller rundt regnet det samme som verdens kulkraftværker.

Med et indtag på omkring 100 kg kød pr. indbygger om året, er danskerne et af de mest kødspisende folkefærd i verden, og en almindelig danskers kost påvirker klimaet lige så meget som et helt års almindeligt forbrug af en mindre personbil. Spiste vi efter de 10 kostråd, ville vi kunne reducere miljøpåvirkningen fra vores kost med hele 30 pct. i forhold til en gennemsnitskost.

Alligevel bliver kostomlægning næppe en del af den officielle danske klimapolitik i den nærmeste fremtid. For i modsætning til danskernes indtag af sukker eller salt, som er til offentlig debat og udsat for regulering, er kødspiseri en privat sag og dermed stærkt tabuiseret.

Det bevirker, at kødet bevarer sin position og sin legitimitet som en fast, uimodsagt bestanddel på danskernes middagstallerken.

Grønt som statist

Kødets dominans kommer også til udtryk i den måde, vi navngiver vores retter på: koteletter i fad, boller i karry, eller oksemørbrad.

Kødet betegner, hvad retten er, og nævner vi overhovedet grøntsagerne, så er det altid efter kødet. Vi siger aldrig: »Vi skal have broccoli og pestomarinerede kartofler med koteletter«. Grøntsagerne er reduceret til statist.

Men det er ikke naturgivent, at mennesker skal spise meget kød. I mange andre køkkener, som f. eks., det asiatiske eller det italienske, bruges kød primært som smagsgiver. Undersøgelser viser, at danskerne lider af kulinarisk analfabetisme, når det kommer til almindelige køkkenkompetencer, og det er en tredje forklaring på, hvorfor kødet spiller så dominerende en rolle. Enhver mener, at kunne smide en kotelet på panden, mens tilberedning af rosenkål eller blomkål vækker angst og mange resignerer til den (over) kogte variant.

Det bliver bestemt ikke ligetil for os danskere at gøre os fri af kødets lænker.

Alligevel tro jeg, vi står på tærsklen til et skred i normer og værdier. Om 20, måske 30 år vil de fremtidige generationer kigge tilbage på os med vantro og undren sig over, hvorfor vi spiste kød i så enorme mængder.

Præcis på samme måde, som når vi med forundring i dag tænker tilbage på storrygning over maden i restauranter og kørsel med børn uden sikkerhedssele. Hjemme hos mig starter vi i det små med at være **vegetarer** på deltid, og efterhånden er mistro og skepsis blevet afløst af nysgerrighed, og ikke mindst gode snakke over middagsbordet om den mad vi spiser.

omstilling@information.dk

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Debat: Bliv ikke vegetar for klimaet

20. august 2015, Information, Sektion 1, Side 18 (DEBAT), Randi Petersen, Søborg..., 133 ord, Id: e52c1823

Der findes mange festlige argumenter for at undlade at spise kød, som Nils Enrum påpeger i indlægget »Sagen er bøf« den 19.

august. Klimapåvirkningen er ikke en af dem. Hvordan forskere har kunne 'påvise' kødspisning som en klimasynder er mystisk, da det biologiske materiale, der produceres, altid vil blive nedbrudt med metan eller CO₂ som endeprodukt. Om det så har været igennem mennesker via komaver, spises som planter eller om det bare ligger og rådner på en mark, vil det altid være bakterier, der står for hovedparten af nedbrydningen.

Sådanne udtalelser tager fokus væk fra det virkelige klimaproblem: at vi forbruger fossile brændstoffer i rå mængder. Et minimum af planteproduktionen bliver omsat til fossile brændstoffer, så det kan vi ikke genskabe uden videre. Men begræns gerne kødspisningen for de øvrige udmærkede årsagers skyld.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

EU gør nyt forsøg på at etablere omstridt flypassagerregister

29. januar 2015, Information, Sektion 1, Side 8, Casper Dall og Mette Rodgers, Informations korrespondent, London..., 1044 ord, Id: e4cbae71

Et revideret forslag, der skal bane vej for opsamling af blandt andet kontokortoplysninger om alle flypassager, vil stå øverst på dagsordenen, når EU's indenrigs- og justitsministre i dag mødes i Riga.

Flyrejsendes kontokortoplysninger, måltidspræferencer og information om tidligere rejser skal sammen med 39 andre personlige oplysninger kunne gemmes i op til fem år, ifølge et forslag udarbejdet af EU-Kommissionen, som EU's indenrigs- og justitsministre skal diskutere i Riga i dag.

Det nye forslag om oprettelsen af et fælleseuropæisk flypassagerregister, der skal notere oplysninger om rejsende ind og ud af unionen, er en revideret udgave af et forslag fra 2011, der er blevet blokeret af Europa-Parlamentet. Parlamentarikerne var bekymrede over indgrebet i borgernes grundlæggende rettigheder, men i kølvandet på terrorangrebene i Paris tidligere på måneden, er debatten om registret blusset op igen.

EU-præsident Donald Tusk har opfordret parlamentet til at »hjælpe os med at sikre sikkerheden for dem, som har valgt dette parlament«. I et forsøg på at vinde parlamentarikerne over, har Kommissionen derfor - ifølge et lækket lovudkast som The Guardian og Reuters er i besiddelse af - foreslået at reducere den periode oplysningerne bevares, før de anonymiseres fra 30 til syv dage. Oplysningerne vil stadig blive opbevaret i op til fem år, men vil kun kunne bruges i terrorismesager samt til bekæmpelse af »alvorlige transnationale forbrydelser« - tidligere var definitionen »terrorisme og alvorlige forbrydelser«. Betingelserne for at få adgang til materialet vil desuden blive strengere.

For mange af parlamentets kritikere er ændringerne imidlertid slet ikke vidtrækkende nok.

»Det er stadig en general tilgang til et problem, der handler om individer.

Man behandler alle som potentielle mistænkte. Det er helt ude af proportioner,« siger Jean Lambert, britisk medlem af Europa-Parlamentet for De Grønne, til Information.

Rina Ronja Kari, valgt for Folkebevægelsen mod EU, er heller ikke overbevist.

»Der er tale om meget små symbolske ændringer. Tilbage står der stadig, at man vil registrere alle flypassager. Det er klassisk masseovervågning af den værste slags,« siger hun.

DF: Et nødvendigt redskab

Dansk Folkepartis Anders Vistisen forstår dog slet bekymringerne.

»Selvfølgelig er der grænser for, hvad der skal overvåges, registreres og udleveres mellem institutioner.

Men vi skal også have denne diskussion ned på et rimeligt niveau. Om jeg får vegetarmad på et fly eller ej, er altså ikke for mig en særlig sensitiv oplysning,« siger han og påpeger, at Europa allerede i dag udveksler passageroplysninger med USA.

»Så jeg synes, det er lidt underligt, at man godt vil, når det gælder USA, men ikke når det gælder internt i Europa,« siger Vistisen, der mener, at flypassagerregistret er »et nødvendigt redskab for at dæmme op for den trussel, vi står overfor«. »Derfor må Europa-Parlamentet erkende, at hvis man bliver ved med at blokere for denne indsamling af data, så er det noget, som medlemsstaterne blot vil gøre indbyrdes i stedet for via EU-systemet. Derfor bør man fra parlamentets side komme ned fra den ideologiske hest og sikre, at vi finder en pragmatisk løsning.«.

S støtter også forslaget

Christel Schaldemose, medlem af parlamentet for Socialdemokraterne, støtter også op om forslaget.

»Hvis man fra myndighedernes side mener, at det at kunne holde lidt øje med, hvem der rejser på kryds og tværs i Europa kan hjælpe til at opspore terrorister, så har jeg personligt ikke noget som helst imod det,« siger hun.

Schaldemose - samt mange andre i og uden for parlamentet - erkender dog, at et flypassagerregister næppe ville have kunnet forebygge terrorangreb som dem i Paris.

»Men ser man på angrebet i Paris, var det jo ikke manglen på disse flypassagerinformationer, der var årsag til, at det angreb fandt sted.

Derfor skal vi sikre, at vi ikke bare indsamler informationer i stakkevis,« siger hun.

Jean Lambert frygter sågar, at flere informationer kan »skabe larm som potentielt flytter fokus væk fra beviser, der allerede er til rådighed«. »Ikke kun i Charlie Hebdo-sagen, men også i andre sager, var gerningsmændene allerede kendt i systemet, men blev ikke opfanget - måske på grund af en menneskelig fejl. Jo flere informationer, du kaster i hovedet på folk, jo sværere bliver det at gennemgå,« siger hun.

Rina Ronja Kari mener, at det handler om »det grundlæggende princip, at borgerne skal have ret til at kunne bevæge sig rundt uden at blive registreret i hoved og røv«.

Falsk følelse af sikkerhed

Og hun påpeger, at Europarådet netop har udgivet en rapport, der viser, at »masseovervågning ikke skaber større sikkerhed«. »Mange siger, at vi må gøre mere imod terrorisme, men lige nu er vi ved at indføre noget, som ikke virker.

Det giver en falsk følelse af sikkerhed, og det synes jeg ikke, at vi kan være bekendt,« siger hun, men fornemmer, at ændringerne kan være nok til at overbevise tilstrækkeligt mange parlamentarikere om at stemme for registret denne gang.

»Det er så svært for politikere at sige højt, at der faktisk ikke er et håndtag, man kan trække i, og så stopper man terrorisme. Derfor kan jeg godt være lidt bange for, at nogle af mine kolleger hellere vil sige ja til forslaget end ikke at gøre noget,« siger hun.

Jean Lambert mener også, at ændringerne vil være nok for mange.

»De er designet så folk kan sige, at de har lyttet til vores bekymringer,« siger hun.

Svenske Cecilie Wilström, der er medlem af den liberale ALDE-gruppe, vil se detaljerne i forslaget, før hun tager stilling, men hun er en af dem, der sidste gang stemte imod, men som er for et register, så længe det beskytter europæernes grundlæggende rettigheder.

Faktisk skrev hun sammen med to kolleger for to uger siden et brev til Kommissionen og bad dem fremlægge et nyt forslag.

»Hvis vi kan forhindre, at terrorister rejser til Syrien og bagefter rejser tilbage ind i Europa, så skal vi gøre det, så længe vi beskytter borgernes fundamentale friheder,« siger hun.

»Vi skulle have gjort det her for to et halvt år siden.«.

mrod@information.dk

Man behandler alle som potentielle mistænkte. Det er helt ude af proportioner Jean Lambert Britisk medlem af Europaparlamentet for De Grønne.

Fakta: FAKTA

Blandt de 42 informationer, som EU-Kommissionen foreslår opbevaret i op mod fem år, er: Pasnummer Udstedelsesland Udløbsdato Fornavn Efternavn Køn Fødselsdato

Nationalitet Reservationsdato Rejsedatoer Adresse Betalingskortinformation
Betalingsadresse Telefonnummer Alle rejseplaner Informationer om bonuspoint
Rejsebureau ejsebureauemedarbejder E-mail-adresse Generelle bemærkninger
Billetnummer Sædenummer Udstedelsesdato af billet Bestilte rejser der ikke
gennemføres Bagagehistorik Tidligere rejser Særlige ønsker - herunder bestilling af mad
på flyet Alle historiske ændringer i flypassagerregistret Udstedelse af enkeltbilletter
Indsamlet ekstrainformation om passageren Automatisk genereret prisforslag Kilder: The
Guardian, Reuters.

- Bestiller passagererne særlig flymad - eksempelvis halal eller **vegetar** - bliver det registreret. Denne oplysning og 41 andre vil EU-Kommissionen opbevare i fem år i kampen mod terrorisme. Arkivfoto: Finn Frandsen/ Polfoto

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Debat: Forkert metanregnskab

5. september 2015, Information, Sektion 1, Side 19 (DEBAT), Niels From, Lyngby..., 206 ord, Id: e532a07e

Den 20. august skrev Randi Petersen et bizart indlæg i den permanente debat om levnedsmiddelproduktion og klimaændringer (»Bliv ikke **vegetar** for klimaet«). Hun mener åbenbart, at uanset hvilke led i fødekæden, det oprindelige organiske materiale passerer, så vil slutprodukterne altid blive den samme mængde metan (CH₄) og CO₂. I Randi Petersens argumentation mangler både det kvantitative perspektiv og en forståelse af stof-og energitransporten gennem fødekæden: Når mennesker spiser planter, er metanproduktionen ganske lav, men hvis vi indskyder et animalsk led - eksempelvis kvæg - imellem os og primærproducenterne (planterne), så ser regnskabet ganske anderledes ud. For det første skal en ko have tilført ca. 20 kilo foderprotein for at producere ét kilo protein. For det andet er selve metanproduktionen udtrykkelig genereret af leddet kvæg.

Henter billede...

Det er altså først og fremmest kvæget, der slår metanprutterne: Jo større kvægproduktion, jo mere metan og des større proteintab.

I 2010 udgav FN's miljøprogram UNEP en rapport, som på videnskabeligt grundlag udpeger afbrændingen af fossile brændstoffer og landbrugsproduktionen som de to største miljøsyndere. Det er aldrig nogen skade til, at man læser på lektien, før man fremturer med arrogante udtalelser om videnskabelig inkompetence.

Det er aldrig nogen skade til, at man læser på lektien, før man fremturer med arrogante udtalelser.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Kampen om kødet

30. oktober 2015, Information, Sektion 2 (Kultur), Side 9, Rasmus Bo Sørensen..., 1037 ord, Id: e549b35c

Kød har traditionelt været forbundet med kulturel højstatus, men det er der gradvist ved at blive lavet om på - senest med opdagelsen af kræftfremkaldende stoffer i forarbejdet kød. Kampen mellem 'Bøffen' og 'Bananen' er gået ind i sin næste fase.

En hed junidag i 1908 vågnede københavnernes op til en usædvanlig sportsbegivenhed: en konkurrence arrangeret af Dagbladet Politiken mellem intet mindre end to forskellige livsanskuelser. Under sommerens bagende sol skulle to mænd - som i folkemunde snart blev kendt som 'Bøffen' og 'Bananen' - duellere på hurtighed og udholdenhed i et løb, der nåede to gange rundt om Sjælland og strakte sig over 800 kilometer.

Formål? At få endeligt afklaret, om korn eller kød producerer de bedste forudsætninger for en sund sjæl i et sundt legeme. Eller som avisen selv formulerede det: »Var det en **vegetar**, eller var det mon en kødspiser, der var bedst egnet til at udholde den hedebylge, der på det tidspunkt lå over landet?« Godt 100 år senere er kampen mellem kødspisere og **vegetarer** stadig i gang, og konkurrencen spidser til: Et øget fokus på sundhed, dyrevelfærd, miljøpolitik og klimaforandringer har givet vegetarismen ny luft, og i denne uge fik bevægelsen endnu en håndsrækning.

Det skete, da verdenssundhedsorganisationen (WHO) i en ny rapport slog fast, at forarbejdet kød som skinke, bacon og spegepølse er kræftfremkaldende og bør placeres i samme kategori som alkohol, asbest og cigaretter.

»Brunch-bombe,« skrev Ekstra Bladet dagen efter. »Dødens pølse,« var overskriften i Berlingske. Og BT fulgte op med en guide til de grønne alternativer under overskriften: »Undgå det farlige kød: Her er de sunde proteiner.

« Opdagelsen af den øgede kræft risiko ved kød kan vise sig at blive for vegetarismen, hvad passiv rygning var for antiryggerbevægelsen: Et videnskabeligt trumfkort, en potentiel gamechanger, der lægger sig oven i alle de mange andre argumenter for at droppe eller skære ned på animalske produkter. Hvor det engang var indlysende, selvfølgelig og normalt at spise kød, er det i dag blevet en adfærd, man skal forsvare. Vi spiser fortsat masser af kød, men vores kødspisning er ikke længere forbundet med noget ubetinget positivt. I debatbogen Kød fra 2012 redegør en række fagfolk for kødets aktuelle status og konkluderer, at de simrende kødgryder er gået fra at være et uproblematisk samlingspunkt til at være et udgangspunkt for konflikter. En slagmark for modstridende ideologier. Eller, om man vil, en kampplads for bøffer og bananer.

Giver Æblet Styrke?

Baggrunden for den spektakulære sportsbegivenhed i 1908 var en nysgerrighed i forhold til madens usynlige egenskaber. I tidsskriftet Forum for Idræt (2000) gennemgår Per Jørgensen historien: Midt i sommerens agurketid havde en af Politikens journalister spurgt læserne om deres forhold til den vegetariske livsstil, og blandt de mange henvendelser, som strømmede ind, var en forespørgsel fra en herre ved navn S. M. Breckvoldt, der selvbevidst foreslog avisen at afholde en konkurrence, så han personligt og én gang for alle kunne »dokumentere Vegetarismens Overlegenhed«. Kort efter meldte en modkandidat sig på banen, den 21-årige kommis Carl Hector, som efter eget udsagn havde fem års løbeerfaring og satte »Pris paa en Bøf med Løg, en Kotelet eller forloren Skildpadde«. Selv var den 42-årige S. M. Breckvoldt atletikudøver og »streng **Vegetar**«. Spørgsmålet var nu, hvilken af disse to sportsudøvere, der var bedst rustet til at forcere den strabadserende sjællandske geografi: Hvilken livsstil ville sejre i en direkte duel? Den 25. juni lød startskuddet. Fra AB's stadion i Gladsaxe satte løberne kursen mod Rådhuspladsen i København og fortsatte herfra »... ud i Landet, ud i det Ubekendte, ud mod Uvisheden og Spændingen...«.

Kød som magtsymbol

Historisk har kødspisning været forbundet med høj social status. Lige fra Middelalderen og frem til i dag har det at sætte tænderne i en rød bøf været »en måde at signalere, at man tilhører - eller ønsker at tilhøre - de velhavende samfundslag«. Men den kulturelle højstatus er under forandring. Den engelske antropolog Nick Fiddes fortolker protesterne mod det moderne landbrugs påvirkning af miljø, klima og dyrevelfærd som begyndelsen til en ny moralsk æra, der vil ændre på forholdet mellem dyr og mennesker. Vestens antropocentriske natursyn, der betragter naturen som instrument til at opfylde menneskelige behov, er i skred, mener han - og i en artikel på Etisk Råds hjemmeside forklarer professor på Institut for Human Ernæring Lotte Holm hvorfor.

»Forandringerne hænger sammen med et nyt moralsk klima, hvor etik får en stigende betydning i forhold til teknologisk rationalitet, hvor kvindebevægelserne kritisk anfægter mænds ret til at indtage en herskerposition, og hvor miljøbevægelserne stiller spørgsmålstejn ved det ufarlige i menneskets fortsatte herredømme over naturen,« skriver Lotte Holm og fortsætter: »Disse forhold peger på, at det i dag ikke længere nødvendigvis anses for et ubetinget gode at demonstrere sin magt over naturen - ved for eksempel at spise kød.« I den vestlige kultur er kød i århundreder blevet associeret med særlige egenskaber, som menes at smitte af på dem, der spiser det. Styrke, aggression, passion, seksualitet - alt det, som vi måske normalt tilskriver og genkender som 'maskuline' kvaliteter.

Det er da også især blandt mandlige forbrugere, at man i dag finder den største skepsis over for det kødløse køkken, mens kvinder generelt er mere åbne over for vegetariske alternativer. Måske fordi de ikke, som Lotte Holm udtrykker det, skal forholde sig til »de betydninger, kød traditionelt har haft for mandlig kønsidentitet.«.

Ubehag og skyld

Det første par dage skiftedes 'Bananen' og 'Bøffen' til at tage føringer. Den første løb kun om dagen, mens den anden hovedsageligt løb om natten. Men efter bare 225 km. var det hele pludselig forbi. Om formiddagen den 28. juni, blot fire dage efter starten i Gladsaxe, humpede Breckvoldt ind i Kalundborg på opsvulmede, vaselineindsmurte fødder, ude af stand til at fortsætte, og få dage senere kunne Bøffen derfor lade sig hylde i hovedstaden med et sølvbæger som pokal. Bægeret bar inskriptionen: »Fra Slagtere og Kreaturhandlere til Bøffen«. Hundrede år efter spiser vi stadig masser af kød. Men vi er holdt op med at hylde kødspiserne, og vores forhold til animalske produkter er i det hele taget blevet mere tvetydigt.

Som Lotte Holm formulerer det: »På den ene side værdsættes kød, men der er også en underliggende strøm af ubehag og modvilje - endda skyld.« Samtidig viser undersøgelser

en interessant forandring i vores madkultur, som betyder, at kød ikke længere udgør et naturligt centrum i vores måltider, men er blevet en ingrediens på linje med alt muligt andet. Med andre ord: Bøffen ligger stadig i front, men Bananen haler gradvist ind på den.

rbs@information.dk

- Illustration: Pernille Sloth/ iBureauet

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Ungdomsoprøret der udeblev

16. december 2014, Information, Sektion 1, Side 14, Emil Eggert Scherrebeck..., 1896 ord, Id: e4b9372c

Punkmusikken har traditionelt leveret en kritik af det etablerede, men Elias Bender Rønnenfelt fra punkbandet Iceage forsøger ikke at rokke ved institutionerne, herunder rockmyterne. Han vil indtage rollen som forsanger og formidle følelsesudtryk. At påvirke samfundet er en på forhånd tabt kamp, mener han.

Uden for rawfood restauranten i Oehlenschlägergade er vinden ved at splitte den mondæne del af Vesterbro ad. Blade og papkrus hvirvler rundt i mini tornadoer.

En bunke brosten ligger og rasler. Det virker som den perfekte aften til at tale om oprørsk punk.

Den perfekte aften til at tale om unge mennesker, der med en blanding af kunstnerisk finesse og rå energi raser mod institutionerne. Den perfekte aften til at tale med forsanger Elias Bender Rønnenfelt fra det verdensberømte danske punkband Iceage.

Han er lige væltet ud af stormen og ind på restauranten, og nu sidder han på den lyse træbænk og hoster ned i sit ærme. Selvom Iceage har taget et stilmæssigt spring fra deres to første albums, New Brigade og You're Nothing, til deres tredje album Plowing into the Field of Love, som udkom i oktober i år, er der stadig noget befriende kaotisk - om end det måske er rodfæstet i et mere subtilt kaos - over deres lyd og deres sammenspil.

Jeg tænker, at de raser imod institutionerne. Men det tænker Elias Bender Rønnenfelt ikke.

»Der er ikke noget samfundsmæssigt budskab. Da jeg var yngre, var jeg lidt mere utopisk indstillet. Jeg var involveret i forskellige politiske grupper, og jeg så mig selv som anarkist.

Men nu har jeg ikke noget særligt stort håb om forandring,« siger han.

»Jeg tror, man kan være et ordentligt menneske mod sine nærmeste, mod de mennesker der er omkring én, men jeg tror, at samfundet har nået et punkt, hvor alting er så forkeert, at det bare er en tabt sag.«

Impulsstyring

På bordet foran os ligger menukortene med billeder af rawfood. Billederne strutter af velvære og politisk korrekthed. Vi har bestilt økologisk Chardonnay. Jeg spørger ham, hvorfor han blev **vegetar**. Var dét så en politisk beslutning? »Nej, det var egentlig ret tilfældigt,« siger han.

»Hele bandet blev **vegetarer** samtidig, da vi var på tour i Østeuropa engang. Vi rejste rundt med tog, og touren kørte på et lavt budget. Men da vi kom til Budapest, blev vi hentet af en italiensk fyr i en dyr læderjakke.

Han kørte os rundt i en landrover med lædersæder og fjernsyn bagi, og det viste sig, at han var søn af Italiens tredjerigeste mand.« Elias Bender Rønnenfelt fandt nogle jagtmagasiner i bilens handskerum og spurgte italieneren, om han interesserede sig for jagt, hvortil han svarede, at han skød både løver og giraffer.

»Jeg troede selvfølgelig, at det var en joke,« fortæller Elias, »men så tog han sin telefon frem og viste mig billeder, hvor han sad ved siden af en stor død hanløve og lavede thumbs up med en riffel over skulderen. Og så tænkte jeg bare 'hold kæft en idiot'.« Bandet var dog tvunget til at hænge ud med italieneren og hans venner, mens de var i Budapest.

»Han havde et entourage af mennesker, der sugede på hans penge og hans massive coke-misbrug. Efter tre aftener var vi fuldstændigt frastødte, så den sidste aften sad vi og snakkede om, hvor ubehagelig han var.

Jeg kan ikke huske, hvordan samtalen ellers udviklede sig, men næste morgen vågnede vi op og kiggede på hinanden, og sagde 'wow, blev vi **vegetarer** i går?' og 'ja, det gjorde vi vist', og så har vi bare holdt ved lige siden,« siger han.

»Så det var ret tilfældigt, at jeg blev **vegetar**. Det var mest bare en personlig ting imod ham.« Det er ifølge Elias Bender Rønnenfelt også tilfældigt, at Iceage igennem deres måde at spille sammen på ofte skaber et kaotisk udtryk. Det er ikke noget, de har valgt, det er nærmere bare et produkt af, at de ikke er trænede musikere.

»Jeg tror ikke, at vi kunne spille stramt taktmæssigt, hvis vi prøvede.

Så mellem os fire er det sådan, at tingene ikke kan lade være med at falde lidt sammen. Og det tror jeg altid kun, at vi har omfavnet. Og sjovt nok er vi vokset - ikke til at blive bedre til at spille 'rigtigt' sammen - men til at blive bedre til at spille 'forkert' sammen. Så det er ikke helt med vilje, men det er heller ikke noget, vi prøver at modarbejde.« Vi har bestilt menuerne 'Tapas 1' og 'Tapas 3'. Tjeneren kommer ind med to store aflange tallerkener, hvor rispapirsruller fyldt med friske grøntsager ligger ordnet i grupper, adskilt af forskellige former for dip. Jeg får lyst til at spørge, om der ikke i det mindste er et eksistentielt oprør i bandets kaotiske udtryk og drister mig til at sige, at Elias Bender Rønnenfelt fremstår som en lidt kaotisk person i de interviews, jeg har læst.

Hvad tænker han mere principielt om kaos? Ligger der ikke en kulturel kritik i den måde, han lever sit liv på? En kritik af moderne stræbsomhed eller sådan noget? Jeg spørger ham, om han raser imod samfundets ordentlighed? »Jeg er muligvis et rodet menneske, men jeg har ikke noget imod orden.

Disciplin og orden kan jo være ret spændende. Måske vil jeg endda sige, at jeg selv har en vis form for disciplin. Den skinner bare igennem på en meget rodet måde,« siger han.

Han gestikulerer imod sin tallerken med 'Tapas 1' og siger, at jeg bare skal spise af hans mad, hvis jeg har lyst.

Rockinstitutioner

Musikvideo: Zoom på cigaret, der sender røg op fra et krystalaskebæger.

Klip til guitarist Johan Suurballe Wieth der i bedste rockabilly-stil sætter sangen 'The Lords Favourite' i gang. Klip til forsanger Elias Bender Rønnenfelt, der sidder bag et bord og gestikulerer vildt, mens han synger. Klip til bassist Jakob Tvilling Pless der med store støvler danser i støvet. Tilbage til Elias Bender Rønnenfelt, der synger og tænder en cigaret. Klip til trommeslager Dan Kjær Nielsen, der står og drikker en flaske champagne, imens han hælder en anden flaske champagne ud over sig selv. Klip tilbage til Elias Bender Rønnenfelt.

Singlen »The Lords Favourite« fra Plowing into the Fields of Love handler ifølge Elias Bender Rønnenfelt om en megaloman sanger, som tror, at jorden drejer rundt, fordi han synger.

Da de lavede musikvideoen, valgte de at forstærke det udtryk, ved at lade Elias Bender Rønnenfelt spille denne megalomane forsanger, som alting kredser om. Ironien bliver, som Elias Bender Rønnenfelt selv påpeger, forstærket af det indbyggede religiøse paradoks, der ligger i, at protagonisten i sangen udnævner sig selv til at være 'guds udvalgte'.

»Det er jo noget af det mest ukristelige, man kan sige, og det er jo kun en fuldstændigt desillusioneret person, der ville sige sådan noget.« Elias Bender Rønnenfelt er på den nye plade selv trådt ind i rollen som forsanger, hvilket Anna Ullman fra nærværende avis har kritiseret i sin anmeldelse af Plowing into the Field of Love, fordi bandet på den måde kommer til at reproducere en fortælling, som allerede er blevet fortalt utallige gange i rockens historie. Fortællingen om den 'rastløse rockpoet', som formidler sin exceptionelle livsindsigt til lytteren. Men netop ironien i sangteksten og musikvideoen til »The Lord's Favourite« må da være udtryk for, at Elias Bender Rønnenfelt netop vil udfordre denne stærke rock-institution: forsangerrollen. Jeg spørger ham, om han skriver sig op imod rockmyterne.

»Næh,« siger han, netop som kaffekvænen på restauranten går i gang.

Han griber min diktafon, som ligger på bordet, tager den op til munden, så han er sikker på, at det, han siger, kommer med på min optagelse og fortsætter.

»Jeg er tværtimod meget fascineret af folk som Scott Walker og Jim Morrison, Serge Gainsbourg og Lou Reed. Folk som formår at skabe en form for institution. Jeg tror, at rockbands som regel fungerer bedst, når de har forsangeren i front som en følelsesmæssig galionsfigur,« siger han.

»Jeg prøver ikke at være Lou Reed, men jeg prøver på at skrive sange og formidle dem. Det vil jeg vove at påstå, at jeg godt kan finde ud af, og jeg har rigtig meget lyst til at blive ved med at gøre det.«.

Anekdoter og politik

Efter restauranten lukker, går vi ned på et brunt værtshus længere nede ad gaden. Det røgfyldte, larmende lokale og de mørke træmøbler står i kontrast til rawfood restaurantens stille, lyse renhed. Nogle gange snakker de andre gæster så højt, at vi næsten ikke kan høre hinanden, selvom vi har sat os ned i værts husets fjerneste hjørne. Elias Bender Rønnenfelt kan fortælle et utal af spændende anekdoter fra bandets turneer. Om, hvordan han snød statistikken og fi-nansierede sit ophold i Las Vegas' lillebrorby Reno, den næststørste spilleby i staten Nevada, ved at gamble.

Om spændende mennesker, de har mødt. Blandt andet en japansk mand der var gået under jorden på grund af sin indblanding i yakuzaen, den japanske mafia. Og om hvordan en amerikansk veninde af bandet gav ham en zippolighter, som hendes far havde købt, da han var soldat i Vietnamkrigen.

Lighteren ligger på bordet foran os ved siden af en af Elias Bender Rønnenfelts cigaretter. Han tager to smøger ud af pakken, tager dem begge i munden, slår ild på lighteren og tænder dem begge. Han rækker den ene til mig. Jeg forsøger at dreje samtalen tilbage på det politiske niveau. Han fortæller, at han var en del af miljøet omkring Ungdomshuset, inden det blev revet ned i 2007. På det tidspunkt følte han, at der, fordi de var en større forsamling mennesker, der idéudviklede og stod sammen politisk, var grobund for at rykke ved samfundet. Ligesom man i 60'erne og 70'erne havde et håb om, at man kunne vende tingene til det bedre. Men nu er han politisk desillusioneret.

Hvorfor? »For det første fordi de fejlede dengang, og for det andet fordi jeg tror, at venstrefløjens, som jeg har enormt stor sympati for, tager udgangspunkt i nogle håbløst forældede ideologier. Og så fordi venstrefløjens grupper i dag virker mere som sociale hyggegrupper.« Jeg prøver at vende den om: de samfundsmæssige udviklinger må da have påvirket bandets musik. Deres musik må da være en reaktion på samtidens tilstand? »Vi har slet ikke været i nærheden af en krise, som på noget som helst plan har påvirket en middelklassedreng som mig. I hvert fald ikke på et niveau hvor det skulle give mig noget at skrive sange om. Vi sidder så godt i det heroppe i Danmark,« siger han.

Efter vi har drukket et par øl på værtshuset, skal Elias Bender Rønnenfelt til koncert på Bolsjefabrikken.

Han skal høre en af sine venner spille, og han forsvinder ud i stormvejret, der stadig raser ufortrødent.

emeg@information.dk

Vi har slet ikke været i nærheden af en krise, som på noget som helst plan har påvirket en middelklassedreng som mig. I hvert fald ikke på et niveau hvor det skulle give mig noget at skrive sange om Elias Bender Rønnenfelt Forsanger i Iceage.

Fakta: FAKTA

Iceage Iceage blev dannet i 2008 i København.

Bandet består af Elias Bender Rønnenfelt (vokal), Jakob Tvilling Pless (bas), Johan Suurballe Wieth (guitar) og Dan Kjær Nielsen (trommer).

Iceage har udgivet tre fuldlængdealbums: New Brigade (2011), You're Nothing (2013) og senest Plowing into the Field of Love (2014).

De er signeret på det berømte 'uafhængige' pladeselskab Matador Records i New York.

Iceage modtog prisen som 'Årets Håb' i forbindelse med uddelingen af Årets Steppeulv 2012.

Rettelse: 18.12.2014

Tirsdag bragte Information et interview med den danske musiker Elias Bender Rønnenfelt under overskriften »Ungdomsoprøret, der udeblev«. Det var den forkerte version, der blev sendt til tryk. Den rigtige kan læses på information.dk. Vi beklager. Red.

- Der er ikke noget håb for forandring i samfundet, mener forsangeren for punkbandet Iceage, Elias Bender Rønnenfelt. Selvom han tidligere har været involveret i forskellige politiske grupper, rummer bandets tekster derfor ikke et samfundsmæssigt budskab. Foto: Tor Birk Trads

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Man skal gøre sit bedste

📅 21. november 2015, Information, Sektion 3 (Moderne Tider), Side 31, Kristian Villesen..., 820 ord, Id: e5537ee6

Anne Lise Hedegaard Larsen var en utraditionel landmandskone.
Blandt andet spiste familien vegetarisk og stemte ikke på Venstre.

[Henter billede...](#)

Når nabofamilierne var til middag på Hedegaard i 50'erne, var der aldrig kød på tallerkenen.

Der var ikke mange **vegetarer** på Varde-egnen dengang, men Anne Lise Hedegaard Larsen og hendes mand, Kristian, var ikke som folk var flest. De var inspireret af tænkere som Rudolf Steiner og den religiøse filosof og forfatter Martinus Thomsen. De var medlemmer af JAK - Jord, Arbejde, Kapital, som blandt andet arbejder for et rente-og spekulationsfrit økonomisk system. Og så stemte de ikke på Venstre, men sædvanligvis radikalt. Det var ikke noget, der afholdt folk fra at komme på besøg. Ifølge datteren, Inger, havde Anne Lise en tro på, at alt altid ville ordne sig, når blot man selv havde gjort, hvad man kunne.

Mie Høy, som boede på en af nabogårdene og var veninde gennem 70 år, var med til mange af de kødløse middage. Det blev ligesom accepteret i lokalsamfundet, at man var lidt anderledes på Hedegaard: »Men vi lavede da sjov med det. At de havde kreaturer og svin på gården, men ikke selv ville spise det,« griner hun.

Hun voksede op på en gård i Janderup ved Varde. Efter syv års skolegang kom hun ud at tjene. På Hedegaard var Kristians forældre døde i en relativt ung alder. Da han overtog gården, søgte han en husbestyrerinde. Først blev det Anne Lises ældre søster, men efter et år tog hun selv over, og efter endnu et år blev hun og Kristian gift i 1945. De filosofiske ideer kom som regel fra Kristian. Ifølge Inger ville han nok hellere have været højskolelærer, men nu havde han arvet Hedegaard og blev i stedet landmand på sin egen måde. Der var stor forskel på snakken i stuen, når de lokale var på besøg, og når gæsterne var vennerne fra JAK. Med de første blev der talt om hverdagsting; med de andre »blev der diskuteret politik og økonomiske teorier«, husker Inger.

Nye muligheder

Parret fik syv børn med 18 år imellem den ældste og den yngste. Inger er den næstældste, og hun husker, hvordan det blev forventet, at børnene hjalp til med at malke, hakke roer og passe søskende. Anne Lise syede selv tøj til alle børnene og var aktiv både på gården og i sognets kulturelle liv. F. eks. deltog hun altid i foredrag og højskoleaftener. Hun læste bøger og diskuterede dem med Mie og andre interesserede.

Parret drømte om at lægge Hedegaard om til et biodynamisk landbrug, men det var svært og dyrt. Med tiden blev det konventionelle landmandsliv stadig mindre foreneligt med familiens idealer, og efter 32 år besluttede de sig for at sælge Hedegaard og i stedet købe et lille husmandssted.

Her kunne de leve af at dyrke økologiske grøntsager og leje værelser ud til primært tyske turister. Anne Lise kunne ikke tysk, men fik lov af den lokale tysklærer til at tage plads bagerst i en 7. klasse. Lidt engelsk fik hun også takket være en nabokone, der var englænder.

Sideløbende tog hun en voksenpædagogisk grunduddannelse og begyndte at undervise i vegetarisk madlavning på aftenskoler. Dengang handlede vegetarmad i høj grad om,

hvordan man kunne erstatte kød med f. eks. postejer og så ellers bare servere sovs og kartofler til. Men hun var også god til at lave salater og nye typer råkost.

Årene på husmandsstedet beskrev hun siden som de bedste i sit liv.

I en periode arbejde hun også med at arrangere busrejser til bl. a. Norge, Finland, Østrig, Frankrig og Tyskland. Hun brugte sit store netværk og fik fyldt talrige busser op med venner og bekendte.

På det tidspunkt var Mie Høy blevet alene, og hun havde aldrig været uden for Danmark: »Hun fik mig altid narret med, og det er jeg glad for. Det var nogle dejlige rejser,« fortæller hun.

Kristian døde i 2001, og Anne Lise levede de sidste år på Baunbo i Lunde. Her boede hun lige over for Mie, så de to diskuterede litteratur og så krimier i fjernsynet til det sidste. Da der kom en ny, ung præst til kirken, sagde Anne Lise som det første til ham, at så ville det jo blive ham, der skulle begrave hende. Anne Lise og Mie var enige om, at han var god, men at hans prædikener også var lige vel lange. Så det sagde Anne Lise til ham en dag: »Hvis ikke jeg skulle kunne sige det, hvem skulle så?« sagde hun. Præstens tale til Anne Lises begravelse var alligevel lang. »Men det ville hun sikkert ikke have haft spor imod,« griner Inger.

ville@information.dk

Fakta: Anne Lise Hedegaard Larsen (født Holm)

Født den 19. februar 1924 i Janderup ved Varde Boede hele sit liv på egnen.

Gift med Kristian Hedegaard Larsen, med hvem hun fik syv børn, 13 børnebørn og 11 oldebørn.

Var aktiv **vegetar** fra 1950'erne og frem.

Rejste meget sidst på livet.

Besøgte blandt andet sin søn i El Salvador.

Død den 1. september 2015 i Lunde ved Varde.

Privatfoto.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

KLUMMEN

17. august 2015, Information, Sektion 1, Side 2, Tina Splidsboel..., 718 ord, Id: e52abd66

Jeg siger ikke, at de livslange ægteskaber med evig troskab er forkerte. Jeg bøjer mig i singlestøvet for de mange par derude, der får det til at fungere. Det er flot, ligesom at gennemføre en Ironman - men naturstridigt er det også.

Henter billede...

Det kan ikke tælles på to hænder, hvor mange gange jeg har læst Aristofanes tale om kærlighed i Platons Symposium. Jeg elsker passagen, der beskriver, hvordan mennesket engang var sådan et supermenneske med fire arme, fire ben og to sæt kønsdele; de var bomstærke og dermed en trussel mod guden Zeus. Det blev Zeus ret træt af og kløvede derfor mennesket i to halvdele for at svække supermennesket.

Derfor har det delte menneske lige siden ledt efter sin anden halvdel, sin sjæleven.

Gamle grækere troede således på livslang monogami. Det gør jeg ikke! Det er det rene bluff, en samfundsskabt konstruktion, vi har dyrket gennem århundreder og gennem generationer, men det gør det ikke mere rigtigt.

Ja ja, kald mig bare hende den bitre singlemor, der hamrer mod de 40 år og har mistet al håb om livslang monogam kærlighed med den eneste ene. Men selv da jeg levede lykkeligt i parforhold (i henholdsvis fire og seks år) havde jeg samme overbevisning: Det livslange monogame parforhold, hvor man lover hinanden seksuel og romantisk troskab, er en samfundsskabt og naturstridig konstruktion.

Igennem århundreder har vi i vores samfund langsomt fået inkorporeret, at tosøhm med den samme livspartner er den rigtigste måde at leve på. Men 43 procent af alle danske ægteskaber ender i skilsmisse, og mon ikke tallet ville være noget højere, hvis vi også talte alle dem med, der lever i papirløse forhold? Jeg tror mere på Darwin, end jeg tror på kristendommen, og hvis vi vender os mod dyreverdenen, er det også kun et fåtal af pattedyrene, der lever i faste parforhold.

Bonoboerne, som vi i videnskaben ofte sammenligner os med, har en seksualdrift, der driver dem i armene på mange forskellige partnere gennem livet.

Det samme gælder for en anden artsfælle: chimpansen. Og hvem kender ikke også det dér med at blive ekstremt tændt på en flirt, man har mødt i byen eller på arbejdspladsen, hvor man kan mærke hele ens krop dirre af lyst. En kraftig kropslig reaktion, der for længst er stoppet over for den person, man deler dobbeltseng med.

Jeg tror på, at denne kemiske reaktion er kroppens instinkter, der fortæller, at vi er kodet til at skifte partnere mange gange gennem livet.

De sexløse parforhold bliver flere og flere, oplever jeg i min omgangskreds, ligesom utroskaben lever i bedste velgående i dagens Danmark, fordi alt for mange har købt illusionen om den eneste ene.

»Bare fordi du har valgt at være **vegetar**, så det betyder det ikke, at bacon stopper med at dufte godt,« siger Christoffer Ryan, en af forfatterne til Sex at Dawn, en bog der på baggrund af en masse videnskab begraver det livslange monogame parforhold. Ryan mener, at eksklusivitet kom sammen med begrebet om kernefamilien, og at det særligt var i den »snerpede klunketid«, det for alvor blomstrede frem.

Den anerkendte amerikanske antropolog Helen Fisher argumenterer for naturligheden i, at folk ofte bliver skilt efter fire års ægteskab: »Denne drive til at finde sammen og blive sammen som par i mindst fire år udviklede sig for millioner af år siden. Den oprindelige standardperiode mellem fødsler var fire år, fordi fire år typisk var den periode, det tager at finde sammen, få et barn og få det igennem småbørnsstadiet.« Jeg siger ikke, at de livslange ægteskaber med evig troskab er forkerte. Jeg bøjer mig i singlestøvet for de mange par derude, der får det til at fungere, som holder kobber-, sølv-, guld- og krondiamantbryllup og lever lykkeligt i troskab med betingelsesløs kærlighed.

Det er beundringsværdigt og - på lige fod med folk, der gennemfører en Ironman - altså flot gjort, men igen: naturstridigt.

Mon ikke der er gemt en lille romantiker i de fleste af os? Et eller andet sted vil vi gerne bedrages med tanken om, at vi hører sammen med den eneste ene. For selv kyniske Tina her er det nok heller ikke sidste gang, jeg har læst Platons Symposium, for illusionen og fantasien er - ligesom eventyr, der slutter med, at prinsen og prinsessen lever lykkeligt til deres dages ende - meget sød.

Tina Splidsboel er journalist.

Klummen er udtryk for skribentens egen holdning.

debat@information.dk

Jeg tror mere på Darwin, end jeg tror på kristendommen, og hvis vi vender os mod dyreverdenen, er det også kun et fåtal af pattedyrene, der er lever i faste parforhold.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Anm: Af Ralf Christensen: Egoer i frit fald i skihelvede

11. december 2014, Information, Sektion 2 (Film & Fjernsyn), Side 8, 802 ord, Id: e4b75542

Svenske Ruben Östlunds ' Force Majeure' er en nådesløs friskrabning af parforholdets skuffelsesøkonomi og af det mandlige egos skrøbelighed.

Henter billede...

' Force Majeure' Instruktion og manuskript: Ruben Östlund. Svensk (Biografer landet over)

Rundt om feriegæsterne afrettes naturen med jernhård hånd.

Ja, selv lavinerne er menneskeskabte, forårsaget af bombedetonationer, der bryder nattens stilhed omkring det luksuriøse skihotel. Bæster på larvefødder maser sneen flad, så horderne kan nyde deres slalom uden forhindringer. Vandforstøvere tvinger ny sne ud af luftens rene ingenting.

Vejen, som feriebussen kører på, ligner et snitsår i bjergsiden.

Hovedpersonerne er altid alene i billedernes indramninger. Vi ser stort set ingen andre gæster, og dem, vi ser, er typisk ude af fokus eller fotograferet fra livet og nedefter. I de frit hængende skilifter er man isoleret i sin egen tyste verden. Gangene på hotellet er øde. I restauranten er parmiddagen en ulideligt klaustrofobisk firkant midt i vrimlen af stemmer.

Svenske Ruben Östlunds *Force Majeure* er en nådesløs og ekstremt velspillet kortlægning af den vestlige kernefamilies lettere bedøvede emotionelle tilstand. Et karaktermord på kernefamiliens selvoptagethed og på det mandlige ego.

Knusende tavshed

Far, mor, søn og datter er på en skiferie, hvor familiefaderen i et øjeblik panik smider omsorgen fra sig, som om den var et stykke ispapir. Fra en restaurants altan filmer gæsterne en kontrolleret lavines fremfærd.

Alle forventer de menneskets totale kontrol over naturen, imens snemasserne begynder at arbejde sig direkte imod dem. Børnene Harry og Vera bliver bange. Det buldrer og brager stadig højere, mens faderen Tomas beroliger dem. Lavinen fortsætter med uformindsket styrke. Børnene og moderen Ebba skriger i rædsel. Hun griber børnene, men kan ikke bære dem begge. Faderen Tomas griber iPhone og vanter og tager benene på nakken.

Tavsheden, efter at det har vist sig, at det blot var en voldsom snesky, der omsluttede gæsterne, og Tomas er vendt tilbage til sine efterladte for at genoptage spisningen, er knusende.

Stanley Kubrick, Ingmar Bergman, Michael Haneke er mastodonterne, der lyser ind i *Force Majeure*.

Kubricks præcise kortlægning af diabolisk teknologi og af et feriehotels knusende ensomhed. Hanekes friskrabning af kernefamiliens skrøbelighed. Bergmans nådesløst langsomme måde at skrælle parforholdets lag af manerer af, som var det et løg - indtil der ikke er andet end en skuffelsesøkonomi tilbage.

Som i Kubricks *Ondskabens Hotel* er det hvide, mandlige egos skrøbelighed i fokus i *Force Majeure*, dog ikke i diabolisk, men i sarkastisk iscenesættelse.

Ja, endda i så høj grad at det truer filmens energi hen imod slutningen, hvor ægteparret bliver for sorthvide i deres kontrastfyldte dynamik.

Og som i *Ondskabens Hotel* er det også volden og udnyttelsen, som den vestlige civilisation er bygget på, der fungerer som klangbund for dramaet.

I Kubricks film er hotellet bygget på en indiansk gravplads, på en historie af rovdrift på andres land. I Östlunds drama fortælles der i dundersmukke billeder om skiferieindustriens vold mod selve naturen. Ja, det velsmurte underholdningsmaskineri vækker flere steder minder om fødevarerindustriens brutalitet. Skilifternes knirkende mekaniske raslen gennem den barberede natur nikker til kreaturkroge i slagteriet.

Monotonien er den samme. Mens det rullende gulv i en tunnel knirker som strygere i en **vegetars** værste mareridt.

Retten til luksus og service bliver modtaget som en fundamental menneskeret af det velstillede middelklassesegment, og forkælsens bedøvelse og tvangshyggen lægger sit kvælertag om omsorgen for alle andre end dem selv. Rengøringspersonalet er bare et nødvendigt onde, der muliggør, at gæsterne kan leve i deres forkælede bobler. Og en vigtig biperson er rengøringsmanden, der i flere omgange bliver både frivilligt og ufrivilligt vidne til familiebøvlet.

I rygepauserne mellem hans pligter ser han med stoisk ro på parforholdskrisen.

Tåkrummende pinligt

I knusende rolige, musikløse, tit uklippede scener ser vi Tomas afvikle sig selv. Ikke mindst fordi han nægter at indrømme, hvad han har gjort og i stedet forsøger at manipulere sig ud af ugeringens implikationer.

Åh, først parrets konfliktsky studehandel og siden hans hykleriske lån fra samtaleterapi og psykoanalyse for at undgå konfrontation er simpelthen så tåkrummende pinlige.

At han løb fra dem er jo bare hendes oplevelse af situationen, forklarer han. »Du har selvfølgelig ret til den oplevelse. Men jeg deler den ikke.« Da vennen Mats ankommer til hotellet med sin nye 20-årige kæreste, forsøger han at intellektualisere Tomas' svigt og senere at give ham råbeterapi på en bjergside (hvilket vel egentlig kunne sætte en ny lavine i gang?). I disse scener ender Östlund med at rykke den maskuline krise et nøk eller to for langt op i det skingre og lidt for komfortabelt komiske felt.

Her mister Östlund besindelsen og forlader sin egen ellers så kolde stilistik og kritik.

Hans ellers fremragende film finder dog lykkeligvis tilbage i sit nøgternt dissekerende lege og når en fornem afslutning, hvor Ebba også viser sig fra sin mest egoistiske side. Og det fuldbyrder Force Majeures sønderlemmende kritik af det moderne parforhold som en parkeringskælder for lunkne følelser, skuffede egoer og dunkle egeninteresser. Og hvad med børnene? Ja, hvad med dem? De kan vel bare tænde for deres iPads, mens forældrene kæmper for deres egoers overlevelse, kan de ikke?.

rach@information.dk

- En familie bestående af mor, far og to børn er på skiferie, da det ser ud som en lavine rammer dem. Faderen griber iPhone og vanter og tager benene på nakken. Det viser sig, at det blot var en snesky, og da Tomas vender tilbage til sine efterladte, insisterer han tåkrummende pinligt på, at han ikke lod dem i stikken. Nederst ses Tomas sammen med sin kammerat. Foto: Paradisbio

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådgivningsstilling i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

KOMMENTAR: De glade grise og de sure bønder

9. september 2015, Information, Sektion 1, Side 13, Tine Byrckel..., 635 ord, Id: e533fea4

Franske bønder har sommeren over kæmpet mod en situation, hvor det nærmest koster dem penge at sende martrede svin på markedet.

Jeg sidder i mit køkken i Champagne med kitschet tapet og gumler saucisson sec, mens jeg ser tv-avis.

Den tørrede pølse skæres i tynde skiver, spises til aperitif og smager fortrinligt.

Jeg kan godt lide svinekød, skønt det efterhånden er en syndig glæde. Jeg køber det økologisk, men lige med denne pølse aner jeg ikke, hvordan grisen har levet. Eller grisene.

Der er nok en del fætre blandet sammen i de mundfulde, jeg efterhånden får sværere og sværere ved at sluge.

På skærmen er de ved at forklare om svineproduktion og om vrede franske landmænd, der ikke længere kan leve af deres arbejde. Billeder fra svinenes liv: tusindvis af søer på betongulve med riste, bundet fast, som evige føde-og ammemaskiner.

Det værste ser vi ikke engang. Kroppe, der de sidste 50 år er blevet så genetisk modificerede, at de nærmest ikke kan stå op. Overskydende pattegrise i forhold til antal patter, alt sammen optimeret, patter og grise. Visse steder i Frankrig foregår det stadig ret

enkelt: Overskydende unger smadres mod væggen. 'Heldigvis' er disse drab systematiserede efterhånden.

De gasses i stedet.

Ungerne.

Faste og frie priser

Sommerens kamp mellem bønder og den franske regering stod om at opnå fast pris for de galte og polte, der når slagterierne.

En galt er et kastreret handyr, en polt et hundyr, der aldrig har været drægtig, kort sagt slagtesvin. Der er ikke mange glade grise iblandt.

Der er heller ikke mange glade bønder tilbage. En mand med runde kinder forklarer på skærmen, at »franske bønder har det handicap, at de ikke har fulgt med i effektiviseringen«. Det har man så til gengæld i Danmark, Tyskland og Holland, med endnu mere industrialiserede svinefarme. En anden måde at klare sig er med billigere arbejdskraft. Franskmænd kan ikke konkurrere med Tyskland eller Spanien, hvor der ikke er nær så mange udgifter og regler, forklarer økonomieksperter.

Alt dette har ført til en sand ballet af svin, der transporteres gennem Europa og verden.

Danske svin køres til Italien og tilbage som serranoskinke. Hollandske svin ender i Ungarn, og en masse arme dyr ender deres jordiske liv i bacon-England anyway. Alle, altså bønderne, er kede af, at de ikke længere kan sælge deres svin til russerne.

Det ødelagde Putin og så embargoen. De vrede franske landmænd på skærmen foretager razziaer i supermarkeder og påviser, at svinekød importeres til Frankrig, på trods af at de ikke selv kan afsætte kødet til en rimelig pris.

Den franske stat greb tidligt på sommeren ind og fik aftalt en minimumspris på 1,40 euro pr. kilo. Men i august trak de to største indkøbsgiganter sig: De boykottede markedet helt. De ville have det frie igen. Altså marked og priser.

Køb fransk!

Franskmænd overvejer nu, som de altid gør, at beskytte sig ved at lukke grænser. En løsning kan være, at den franske stat kun køber fransk kød. Et enormt netværk af kantiner gør staten til storkunde. Det kræver så, at der kommer langt større gennemsigtighed om, hvor kød stammer fra.

Mandag var der franske bønder i Bruxelles, hvor det nærmest kom til kampe mellem bønder fra hele Europa og politiet.

Ingen tænker over, om det overhovedet er en god idé at rulle tiden tilbage. Til dengang kød kostede det, kød koster, med glade grise i pagt med glade bønder og glade forbrugere.

Jeg har ikke været **vegetar**, siden jeg som 12-årig kødstrejkede et år, fordi jeg hver morgen kørte forbi slagteriet i Kolding, hvor kvæg med sørgmodige øjne afventede deres skæbne. Jeg elskede spaghetti bolognese så meget, at jeg måtte indrømme mit eget hykleri.

Men jeg kan fortsat ikke gumle på andre væsners agoni, når det hverken gør kloden, bønderne, dyrene eller mig glade. Jeg må på jagt. Efter en sand økologisk saucisson sec fra en glad gris og en glad bonde.

Ellers er det uspiseligt.

tiby@information.dk

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Anm: Med ryggen vendt åbent mod verden

 27. februar 2015, Information, Sektion 2 (Bøger), Side 12, Erik Skyum-Nielsen..., 804 ord, Id: e4e12668

Jens Christian Grøndahls ' romerske' essay virker gennemført sympatisk, men savner saft og kraft.

Henter billede...

Fra den gastronomiske verden forlød det forleden, at en stribe europæiske toprestauranter vil gå sammen om et splinternyt koncept kaldet MUK, hvad der står for Mad Uden Kant. Fortvivlede som mesterkokkene nemlig er over madanmeldernes troløshed og ganers uforudsigelighed, tilstræber spisestederne nu

labert anrettet mad, der imidlertid smager så neutralt som overhovedet muligt og ikke vil provokere nogen som helst, men til gengæld bidrage aktivt til den globale kamp imod fedme. Signaturretter forventes at blive ukrydrede krebinetter, overpyntet kogt kalkun og for **vegetarerne** pastasalat.

Allerede inden konceptet er implementeret, foreligger dets litterære pendant i skikkelse af 125 sider essay af romanforfatter Jens Christian Grøndahl, tilberedt under et ophold i april 2014 ved Det Danske Institut i Rom. Formen prætenderer at være det lidt planløst slentrende personlige skriv, men trods hele stadens ælde og vældige tyngde bliver der snarere tale om en ørkenvandring af artigheder og løse almindeligheder.

Bogen bærer præg af at være blevet til i isolation og fjernt fra forfatterens bibliotek og daglige miljø.

Republik og Nation

I egen selvforståelse går bogen ellers ret paradoksalt ud på at indkredse, hvad det vil sige at være hjemme og at høre til. Her er det for kosmopolitten Grøndahl ikke nok at være dansk. I stedet opsøger han hos sig selv selve den europæiske identitet, det europæiske menneske, bærer af en særlig europæisk mentalitet og livsform.

Den viser sig imidlertid hen ad vejen at være spændt ud imellem to poler, for nemheds skyld kaldt Frankrig (universalisme, republik) og Tyskland (partikularisme, nation).

Konklusionen bliver til sidst, at ingen af delene kan undværes, for Grøndahl er skeptisk over for stabile modsætningspar. Aldrig så snart har han således på såre velkendt kulturel vis jamret over dannelses-og traditionstab, dyrkelse af en blind fundamentalisme på markedskræfternes vegne, en iskold materialisme og fravær af respekt for den dybe indsigt, før han iler med at forsikre, at så slemt var det skam ikke ment, man kan let gå hen og få for meget elite og åndsliv, og ganske almindelige mennesker skal da stadigvæk have lov til at tjene penge, forbruge og vedblive med at være dumme. Det véd forfatteren fra litteraturen, som nemlig altid har insisteret på dette »individuellet menneskelige«.

Universelt alene

»Det mærkelige ved læsningens fællesskab er, at den forbinder de læsende i deres afsondrethed. Det endnu mærkeligere er, at magien bedst opstår, hvis de bliver siddende hver for sig. Kun i den helt personlige tilegnelse, hvor man vender ryggen til de andre, bliver indlevelsen universel.

« Sådan lovpriser Grøndahl litteraturen i en passage, der på én gang viser hans styrke og hans begrænsning.

Ægte og sympatisk forekommer hans ydmyge bekendelse til det åbne, facitløst uafklarede; men svagheden ligger i manglende evne til at formulere rammer for vitale fællesskaber samt, modsat, i en selvpålagt blindhed over for de konflikter, som reelt skiller europæere ad i dag, kombineret med en mild døvhed for kraften i de stemmer, der aktuelt stadigt mere skingert anfægter universalismens lammefromme utopi.

»Fremkalder moderniteten, når den tvinges ned over hovedet på folk, sin egen modsætning i form af et tilbagefald til nedarvet had og skimlede fordomme?« Grøndahl synes at mene ja, men er midt i sin relativisme ikke rummelig nok til at tænke i konsekvens heraf og i en politisk diskurs forklare, hvordan vi trods alt kan og må leve side om side. I stedet forsøger han sig med en intetsigende reformulering af »kommunismen«, af ham beskrevet som den »stædige, men efterhånden hjemløse tanke, at samfundet må bygge på andre værdier end dem, der kan opsummeres i et aktieindeks«. Derfra er der imidlertid langt til hans litterære forestilling om individet, der bliver sig selv ved at vende ryggen til de andre.

Generel og neutral

Hjemme i Europa prøver i små strejf at anlægge mere personlige vinkler, især i erindringer om forfatterens farmor og mor. Om sidstnævnte står der bl. a.: »Hun tilhørte en generation, der på den ene side havde gennemlevet det store opbrud i normer, livsfølelse og muligheder, men som på den anden side stadig var børn af hæmningernes, fortrængningernes og skammens mere grå og kuldslåede tid.« Det virker generaliserende, neutralt afglidende, og det bringer ikke læseren tættere på forståelse.

Det eneste sted i bogen, hvor Grøndahls tanker får en lille smule kant, er, da han lufter det synspunkt, at Tyskland muligvis måske skulle kunne burde ville lempe lidt på finanspolitikken. Uha da! Man ser for sit indre blik forbundskansleren, i tætsiddende gul jakke, skælve ved røsten fra Rom.

Ovenstående beskrivelse og vurdering kan i nogles øjne virke uretfærdig over for en bog, der er så glat og mageligt velskrevet som Grøndahls. Men sådan er nu engang spillets regler: Af en ny bog har man lov at forvente en årsag til, at den er skrevet, og en vigtig grund til, at den bør læses.

esn@information.dk

Fakta: NY BOG

Hjemme i Europa Jens Christian Grøndahl Gyldendal 131 sider 179,95 kroner.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Var Rifbjergs foragt forkert?

18. april 2015, Information, Sektion 3 (Moderne Tider), Side 22, Jan Maintz og Kresten Lundsgaard-Leth..., 1747 ord, Id: e4f6ac6d

At diskutere sine værdier i et demokratisk samfund er at kunne finde sig til rette i det tilsyneladende paradoks fra George Orwells 'Kammerat Napoleon': »Alle værdier er lige - men nogle værdier er mere lige end andre.« Dette antyder foragtsens etiske status: Foragt er ikke nødvendigvis forkert. Det forkerte er at lade dens genstand være et menneske frem for et menneskes holdninger.

Henter billede...

Kulturradikalismen har alle dage været forfulgt af et etisk problem: Er det egentlig i orden at foragte et andet menneskes liv og synspunkter og belære det om, at det lever sit liv forkert? Klaus Rifbjerg selv pegede allerede omkring 1960 på problemet i et tv-interview: »Der er jo det grumme ved det, at i det øjeblik, man begynder at udtale sig om moral og om andre menneskers moral, og hvordan de bør opføre sig og sådan noget, så kommer man let til at virke docerende, og som om man selv havde en bedre moral end de andre mennesker har, og det kan jo nok være lidt pinligt og problematisk.«

En kerne i al debatten om det 20. århundredes måske mest indflydelsesrige danske kulturperson, Klaus Rifbjerg, handler om foragtsens etiske status i et demokrati. Rifbjerg kritiserede det meste af sit liv andres levemåder og livssyn. Det var særligt det, der gjorde ham forhadet i nogle kredse. Nogle gange var hans foragt da også meget heftig. F.eks. i romanen Alea fra 2003, hvori personerne i Dansk Folkeparti kaldes for »undermenneskene«, og senest erklærede Rifbjerg i Deadline den 5. oktober sidste år: »Der er 2.000 begavede mennesker i Danmark. Resten er dumme, politisk dumme, menneskeligt dumme, uformående, nogle styrvolter.« Også de voldsomme meningsudvekslinger i dansk politik de sidste 15 år aktualiserer spørgsmålet. Intet mindre end en decideret foragt for politiske modstandere har vi ikke sjældent været vidner til i årene, hvor værdipolitikken for alvor gjorde sit indtog i dansk politik. Som da Carsten Jensen i Politiken i 2011 omtalte politikere i Dansk Folkeparti som »Pia Kjærsgaard og hendes skimlede sekt af klamme kældermennesker, og man ville kunne finde åbenlyse

eksempler hos repræsentanter for højrefløj. Dette og et halvt århundredes debat om Riff jerg og kulturradikalismen kalder på en grundlæggende refleksion over et spørgsmål, der er afgørende i ethvert samfund, der forstår sig selv som et demokrati: Er det rimeligt at forholde sig med foragt til andres livssyn?

Demokratiets norm

Det synes rimeligt at insistere på den intuition, at bestemte synspunkter og endog bestemte mennesker faktisk er foragtelige. Denne påstand er stærkere end 'blot' at fastholde, at nogle synspunkter er mere værdifulde end andre. Eksempelvis forekommer det for vagt blot at beskrive principperne bag de nazistiske koncentrationslejre som mindre værdifulde. Vi må kunne fastholde, at sådanne principper er foragtelige, og hermed, at foragt i princippet kan være en passende indstilling til bestemte holdninger. At foragte nazismen er altså passende, men bør vi også opfatte foragten for Riff jergs stærke kamp mod andres værdier som passende? Vores bud har at gøre med, hvad vi forstår som noget afgørende i ethvert demokrati.

Demokratiet angiver nemlig en særlig politisk orden, der på afgørende vis forandrer, hvordan man bør tale til og med hinanden - også i tilfælde af meget stor uenighed. I et demokrati må vi høre på hinanden og tolerere hinandens synspunkter. Desuden må vi anerkende vore medborgeres grundlæggende menneskelighed. Hvorfor? Jo, vi kan slet ikke tale sammen og således leve op til demokratiets dybe norm, hvis vi har diskvalificeret hinandens moral, fornuft og - i det hele taget - menneskelighed. Eller anderledes udtrykt: I et demokrati er vi aldrig blot hinandens modstandere, men altid tillige hinandens potentielle samtalepartnere - ikke betingelsesløse modstandere.

I forhold til denne norm for den demokratiske samtale må vi givetvis opfatte Riff jergs til tider nedværdigende og personkrænkende retorik som temmelig problematisk. Men er foragten i sig selv forkert i et demokrati? Kan vi ikke tænke os, at Riff jergs foragt faktisk er berettiget, selv om han kan siges at udtrykke den på en uacceptabel måde? Bliver det ikke til galopperende relativisme, hvis vi uden videre afviser, at et synspunkt skulle kunne være foragteligt, blot fordi det fremsættes i et demokrati? Er det f.eks. per definition udemokratisk at hævde, at politikken bag landets asylcentre er foragtelig?

Demokrati&hierarki

Det er det ikke, vil vi foreslå. Men hvorfor? Jo, et demokrati rummer en norm om, at stort set alle synspunkter skal tolereres, og at de politiske beslutninger bygger på flertallets afgørelser. Demokratiet foreskriver altså en model for, hvorledes vi skal diskutere vores værdier. Men dette betyder ikke, at vi kan forstå alle værdiers værdi som indeholdt i demokratiets norm for, hvorledes vi bør tale om vores værdier. Rent faktisk kan vi ikke opfatte værdiernes værdi som alene betinget af den demokratiske proces. En principfast **vegetar** holder f.eks. ikke op med at mene, at det er rigtigst ikke at spise kød, bare fordi

flertallet mener noget andet. **Vegetaren** kan oplagt godt se værdien i, at flertallets beslutning vejer tungt, men det er noget andet, end at selve det værdifulde i vegetarisme afhænger af flertallets afgørelse. Og eksemplerne er legio: Det er strengt taget ikke demokratisk at tillægge søvn værdi, hvis man er træt. Værdien af loyalitet mellem venner er heller ikke hentet fra demokratiets samfundsmodel. Og så videre. Man kan klart nok tale om alle disse værdier i et demokrati og træffe demokratiske beslutninger, der berører dem - men det er en anden sag.

Det er vigtigt i denne sammenhæng, at man kun ser noget som værdifuldt (f.eks. etnisk homogenitet eller multikulturalisme), hvis man opfatter andet (f.eks. massiv indvandring eller nationalkonservatisme) som mindre værdifuldt. Hvori består ellers værdifuldheden? Hvis alt er lige meget værd, er intet noget værd, kunne man sige. Det er samtidig klart, at man kun er demokratisk sindet, hvis man er klar til at anse alternative værdiopfattelser for at være principielt ligeberettigede synspunkter i den politiske samtale.

Sagen er, at disse simple pointeringer ret beset implicerer en temmelig iøjnefaldende dobbelthed: Vi kæmper for værdier, vi mener er mere værd end værdierne i andre livssyn. Hvorfor ellers kæmpe for dem? Som demokrater kæmper vi imidlertid også for alle demokratiduelige værdiers ligeberettigelse. I andet tilfælde hævder vi alle værdiers lighed som legitime synspunkter i en demokratisk debat; i første tilfælde plæderer vi for nogle værdiers særstatus som rivaliserende værdier i en ikke mindre essentiel værdikamp.

At diskutere sine værdier i et demokratisk samfund er således at kunne finde sig til rette i det tilsyneladende paradoks, George Orwell lod svinene male på laden i Kammerat Napoleon: »Alle værdier er lige - men nogle værdier er mere lige end andre.« I dén forstand er demokratiet både synspunkternes principielle ligestilling og den lige så essentielle kamp mellem disse synspunkter.

Mennesket vs. meningen

Men det er vores pointe, at denne 'paradoksaltet' ikke er så komplet håbløs, som den kunne tage sig ud. Tværtimod fortæller den os noget vigtigt. Den gør det forståeligt, hvorfor vi rent faktisk godt kan tillade os at foragte bestemte livssyn, politiske forslag og værdier - også i et demokrati. Hvad vi ikke må gøre i et demokrati, er imidlertid at foragte mennesket bag holdningen, værdien og livssynet. Denne type foragt ødelægger nemlig selve betingelsen for den demokratiske samtale. For hvordan skulle vi tale fornuftigt med en person, hvis menneskelighed vi ikke engang anerkender? Der er principielt intet til hinder for at tale med en person, hvis meninger man foragter, mens den person faktisk serede foragt kortslutter diskussionen én gang for alle. Ved denne type saglige foragt forbliver det således en mulighed, at vi stadig kan prøve at overtale hinanden med argumenter.

Hvorfor? Fordi vi akkurat har holdt os til sagen selv i stedet for at gå frontalt - og i bogstaveligste forstand usagligt - til angreb på personen bag meningen. Foragt er altså

ikke nødvendigvis forkert. Det forkerte er i stedet at formidle foragten usagligt eller at lade dens genstand være et menneske frem for et menneskes mening.

Der er derfor også grund til at tænke videre efter læsningen af den bog, som er et hovedværk i denne sammenhæng, og som Carsten Jensen har kaldt »den længste nekrolog, jeg havde læst over mig selv«, nemlig Rune Lykkebergs Kampen om sandhederne (2008).

Bogen udfolder på et beskrivende plan, hvordan og hvorfor de kulturradikales foragt for anderledes sindede resulterede i de anderledes sindedes foragt for de kulturradikale selv. Men tilbage står stadig dét afgørende normative spørgsmål, som går ud over bogens ærinde: Er foragten nødvendigvis forkert? Vores svar er dette: Strengt taget kun i det omfang foragten overskrider foragten for en mening og et livssyn og dermed sagligheden. Hadet mod Rifb jergs foragt er altså ikke som sådan rimeligt, og foragten i sig selv bør ikke begrunde, at Carsten Jensen læser Lykkebergs bog som hans egen nekrolog. Det står og falder med sagligheden.

I den totalitære stat er muligheden for saglighed taget uigenkaldeligt fra borgerne, men i et demokrati må vi tage vare på sagligheden - f.eks. ved ikke at foragte vores politiske samtalepartnere. Uanset om deres værdier forekommer os helt igennem foragtelige.

Den samtale, der herved muliggøres, er en essentiel (demokratisk) kvalificering af den (udemokratiske) skråsikkerhed, vi ofte nok tillægger vore værdier. Vi kan simpelthen blive klogere på vore egne værdiers gyldighed eller mangel på samme ved at lade andre argumentere imod dem. Og dét kan kun lade sig gøre, hvis vi møder vore samtalepartnere og medborgere som potentielt fornuftige mennesker, der kunne være værd at høre på.

Havde nazitidens tyskere grund til at se på Hitler som et potentielt fornuftigt menneske, hvis person ikke måtte foragtes? Nej. Hitler satte demokratiet ud af kraft, og så bliver de eneste alternativer til apati og medløben en ubetinget foragt og endog væbnet modstand. Men er det rimeligt at møde danske borgere eller repræsentanter for de danske politiske partier med denne ubetingede foragt? Vi har svært ved at se, at man kan svare ja hertil uden at give totalitarismen - dvs. det totalt udemokratiske - frie tøjler. Hvorved man glemmer, at alle værdier er lige. Selv om nogle værdier er mere lige end andre. Men ikke al foragt er forkert foragt, og de lange stræk, hvor Rifb jergs foragt var rettet mod andres værdier og ikke menneskene bag, bør vi ikke uden videre opfatte som i modstrid med en legitim demokratisk værdikamp. Tværtimod er der grund til at tage hatten af for hans livslange engagement i, at noget er bedre end andet.

modernetider@information.dk

Et halvt århundredes debat om Rifbjerg og kulturradikalismen kalder på en grundlæggende refleksion over et spørgsmål, der er afgørende i ethvert samfund, der forstår sig selv som et demokrati: Er det rimeligt at forholde sig med foragt til andres livssyn?

I den totalitære stat er muligheden for saglighed taget uigenkaldeligt fra borgerne, men i et demokrati må vi tage vare på sagligheden - f. eks. ved ikke at foragte vores politiske samtalepartnere.

- Foto: Joachim Adrian og Sofie Amalie Klougart
- Når Klaus Rifbjergs foragt var rettet mod holdninger og værdier og ikke mod mennesket bag, var hans engagement forbilledligt og et vigtigt bidrag til den demokratiske debat

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Debat: Smagte flæskestegen?

📅 27. december 2014, Information, Sektion 1, Side 25, George Monbiot..., 930 ord, Id: e4bca42f

At spise kød burde være en ekstraordinær luksus forbeholdt højtiderne - manglen på elementær dyrevelfærd og de massive miljøproblemer, som husdyrproduktionen skaber, ville fratage os al kødappetit, hvis vi vidste, hvor galt det står til.

Henter billede...

© The Guardian og Information. Oversat af Niels Ivar Larsen

Hvad skal man mene om et samfund, der holder sin fødevareproduktion skjult for offentlighedens øjne, og hvor de dyrefabrikker og slagtehuse, der leverer en stor del af indholdet i vores kost, bevogtes, som var de våbenarsenaler, for at hindre os i at få øje på, hvad der sker der? Ikke at vi ikke selv går villigt med fortielsen: Vi ønsker ikke at vide besked. Ja, så effektivt er vores selvbedrag, at vi næsten har glemt, at det, vi spiser, engang var et dyr. Og i dag spiser vi kødprodukter hver dag, hvor det tidligere var forbeholdt særlige lejligheder og højtider som julen.

Det begynder med de historier, vi fortæller vores børn. Mange af de bøger, som er skrevet for de mindste, udmaler livet på en gård som et fornøjeligt og eventyrligt sted, hvor dyr frit kan vandre rund, som tilhørte de landmandens egen familie. I dag har man sågar oprettet såkaldte petting farms for børn med kælegeder og kælegrise som reifikation af disse fantasier.

Gårdfrisk, unaturligvis!

Bedraget bygges endvidere op igennem de herskende mærkningspolitikker.

Som forfatter Philip Lymbery påpeger i sin bog Farmageddon er det måske nok angivet på æggebakker i EU, om æg stammer fra burhøns eller fritgående fjerkræ, men lignende varedeklARATIONER findes ikke for f. eks. kød og mælk. Meningsløse etiketter som »naturlig« eller »og »gårdfrisk« og værdiløse symboler som 'den lille røde traktor' slører de uhyrlige realiteter i slagtekyllingsenheder og i intensive svinestalde.

Helt grotesk er markedsføringen af 'majskyllinger' som særligt appetitlige. Sandheden er, at langt de fleste kyllinger og kalkuner opfodres på majs, hvilket overhovedet ikke er godt for hverken dem eller os.

Vækstraten for slagtekyllinger er firedoblet på 50 år, og de slagtes nu allerede i syvugersalderen, hvor de ofte er lammede af deres egen vægt. Dyr, der selekteres ud fra fedme, forårsager selv fedme. Avlet til at svulme op i passivitet indeholder de stopfodrede fabriksopdrættede kyllinger i dag næsten tre gange så meget fedt, som kyllinger gjorde i 1970, og kun to tredjedele så meget protein. Svine-og kvægdrift har gennemgået en lignende metamorfose.

Kødproduktion? Nej, fedtproduktion.

At opretholde en så usund dyreproduktion på så overfyldte vilkår kræver rigelige doser af antibiotika. Dette medikament kan samtidig bruges til at fremme vækst - en anvendelse, som stadig er fuldt lovlig i USA og udbredt i EU, hvor den sker under dække af sygdomsbekæmpelse.

Helt tilbage i 1953, påpeger Lymbery, advarede parlamentsmedlemmer i det britiske underhus imod, at man med denne praksis løb en risiko for, at der ville opstå sygdomsresistente patogener. Disse bekymrede røster blev overdøvet af latter.

I dag ved vi, at den trussel er helt reel.

Agerjorde som kloakker

Vores fødevareproduktionssystem er også ved at ødelægge jorden og havet. Husdyr forbruger i dag en tredjedel af den globale kornproduktion, 90 procent af al sojamel og 30 procent af de fisk, der fanges. Brugte vi ikke disse mængder af korn til at opfede dyr, men til at bespise mennesker, kunne 1,3 milliarder flere spise sig mætte. Kød for de rige betyder sult for de fattige.

Og hvad der kommer ud, er lige så slemt, som det, der proppes ind. Gødningen fra dyrefabrikker spredes angiveligt for at øge høstudbytter, men ofte i større mængder end afgrøderne kan absorbere. Agerjorde anvendes som kloakker, og spildevand herfra når ud i floder og havet, hvor det skaber døde zoner, der kan være hundredvis af kilometer brede. Lymbery rapporterer, at flere strande i Bretagne, hvor der findes 14 millioner svin, er blevet kvalt af tang, hvis vækst er eksploderet på grund af gylleudledning.

Som konsekvens har de måttet lukke for offentligheden - de var simpelthen blevet livsfarlige. En af de arbejdere, som var ansat til at rense kysten, omkom øjensynligt af en hydrogensulfidforgiftning forårsaget af det rådne tang.

Det er vanvid, men forvent ikke, at nogen vil stoppe det.

Verdens husdyrbestand forventes at stige med 70 procent frem til 2050.

Kødlemminge

Så hvorfor holder vi ikke op med vores kødorgier? Fordi vi ikke kender til de horrible produktionsvilkår og deres horrible miljøomkostninger, og endda ville vi have svært ved det, selv om vi gjorde. En undersøgelse foretaget af forskningsinstitutionen US Humane Research Council fandt frem til, at kun to procent af amerikanerne er **vegetarer** eller veganere, og over halvdelen opgiver, at de først er blevet det inden for det seneste år. I sidste ende er det kun 16 procent, der i længden holder sig fra kødet. En af de vigtigste grunde er ifølge undersøgelsen, at folk ikke ønsker at være afvigere.

Vi ved, vi burde lade være, men alle andre spiser kød, så vi lukker øjne og ører og fortsætter.

Når kunstigt kød en dag bliver kommercielt bæredygtigt, vil det kunne betyde en gennemgribende forandring af de sociale normer. Når det bliver muligt at spise kød uden at holde husdyr og slagte dem, vil dyreproduktion snart blive set som uacceptabelt. Men der er vi ikke nu, så indtil videre er den bedste strategi måske at opmuntre hinanden til at spise, som vores forfædre gjorde: I stedet for bevidstløst at spise kød til hvert et måltid, bør vi tænke på kød som en ekstraordinær luksus. Som et privilegium snarere end en rettighed.

Vi kunne reservere kødmåltider til særlige lejligheder såsom jul, og ellers nøjes med at spise det en gang om måneden.

Oplagt ville det også være at gøre besøg hos fabriksgrise og burhøns obligatoriske for alle skolebørn, så de ved selvsyn kan studere opdræt og slagtning, som den forløber i alle faser. Måske vil det virke brutalt og traumatiserende.

Men kan vi ikke tåle at se på det, vi spiser, bør vi holde op med at spise det.

debat@information.dk

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Kronik: KRONIK: Jeg er bange for kvinder

3. december 2015, Information, Sektion 1, Side 16 (DEBAT), Vibeke Fogh Prahl..., 1045 ord, Id: e5581725

Den ene kvindes medvind bringer den anden i modvind. Så vi bliver skinsyge og beskyder hinanden med vores bazookaer. Bang! Bang! Bang! Og straks har vi det meget bedre.

Henter billede...

Vibeke Fogh Prahl er lærerstuderende

Vi vimser rundt blandt hinanden på Nørrebrogade.

Alle de pæne barnevognskvinder.

Tøjet er flot, babyerne smiler, på hver vores catwalkpodie.

Jeg vil gerne kigge på kvinderne med et strejf af kærlighed, jeg vil gerne glæde mig over deres spankulerende moderæstetik - men jeg skuler.

I kontakten med kvinder enten ophøjer eller nedvurderer jeg mit eget ståsted.

Deres eksistens kan true min position og frarøve min mands blikke. Jeg stiller mig som konkurrent - visualiserende mit grå CV og pointtavlen i mine hænder.

Selvophøjelsen er min favorit.

Det er rart at stå deroppe. Det er rart at kigge ned på famlende kvinder. Det er rart, når det står 1-0 til mig.

Men når kvinders charme, popularitet og succes stormer imod mig, sker der noget. Nogle vil kalde det væmmeligt. Jeg ser en smuk kvinde vinde en prisoverrækkelse.

Nu er jeg ikke længere en velfungerende kvinde med to sunde børn og en god mand. Jeg transformeres til en besidderisk hundrage.

Jeg er trist. Jeg har ikke fået nok. Nok venner, nok karriere, nok charme. Op fra min beskyttende attachémappe hiver jeg selvforsvar op. Mine forældre opdagede ikke mine kreative talenter.

Jeg ikke er opvokset i et kulturradikalt hjem. Min klasselærer kunne ikke lide mig. Jeg har selvværdsproblemer.

Jeg har børn.

Det er mine forældres skyld. Det er mine forældres skyld, beroliger jeg mig selv.

Tidligt i seng

Jeg køber ikke mode-og boligmagasiner.

Jeg ser ikke tv, der handler om at vinde anerkendelse.

Min skrabede facebookpro-fil viser ikke mine få venners opdateringer.

Jeg har garderet mig mod at blive opslugt af venindebilleder og begavede opdateringer, da alle disse uskyldige ligegyldigheder oversvømmer min eksistens med dyb, mørk melankoli.

For mig er det altså ikke blot et socialt medie billede af et populært kvindeselskab - grinende, rødvindrikkende, litteraturoplæsende.

Det er et billede, der fortæller mig, at jeg er alene.

Selv om jeg fyldes af tomhed ved et enkelt billede, tager jeg mig til fange i selvpineriet og kigger på flere. Tomheden forstørres. Misundelsen æder mig langsomt. Jeg går tidligt i seng.

Weekenden efter vil jeg hævne mig. Jeg vil samle et kvindeselskab, hvor vi griner og pjatter på den intellektuelle måde.

Jeg opsætter filtrerede billeder på Facebook. Jeg holder vagt.

Jeg åbner min profil hvert tiende minut, tænker på den hver andet sekund, tæller 'likes'. Jeg reducerer mig selv til en aktiekurs, hvor Facebook fortæller mig, hvor meget jeg er værd i dag. Måske vil jeg gå i seng med sitrende, frydefuld fornemmelse i kroppen over virtuel anerkendelse.

Jeg slår 'misundelse' op på Google og kommer i berøring med en Femina-artikel. Artiklen opfordrer mig til at favne misundelsen.

Jeg skal opdage, hvad den vil fortælle mig. Hvis jeg mærker misundelse i forhold til en anden kvindes besiddelser, skal jeg spørge mig selv, hvilket ønske, der ligger under misundelsen. Jeg tager rådet til mig.

Femina, hjælp mig!

Der dufter af boligmagasin i hendes lejlighed. Den har mange værelser.

Den er minimalistisk og stilfuld. Der bor en smuk kvinde.

(Mit eget hjem er på 50 kvadratmeter, og vi bor to voksne og to små børn.) Pludselig får jeg klaustrofobi.

Jeg går rundt som en pukkelrygget heks. Lange fingre, der snuser rundt i chik københavnerlejlighed.

Jeg bliver svimmel af min gnæggende utilfredshed.

Før var jeg glad og veltilfreds.

Jeg var stolt af mine turkise vægge med excentriske penselstrøg. Jeg var stolt af at kunne leve fornøjet på lidt plads. Nu er jeg bitter og fortvivlet. Der står 0-1 til kvinden.

Og det er her, jeg kalder på hjælp: Femina, hjælp mig! Hvilket ønske ligger under min misundelse? Jeg har lyst til dyre møbler! Måske tegner jeg et abonnement på Bo Bedre. Et abonnement på kronisk utilfredshed.

Ekskrementer

Jeg mindes min gamle veninde.

Hun var klog og smuk. Når hun fik 13, kunne man knap nok se hende smile. »Tretten,« hviskede hun undskyldende med nedbøjet hoved.

Hun ønskede ikke at stå på ensomhedens piedestal.

Når hun fik 13, var vi andre nødsaget til at gå på rov i hendes fejl: »Hun er arrogant. Hun er begyndt at tage på.« Vi stod med hver vores bazooka og beskød den tilsyneladende perfekte pige. Bang! Bang! Bang! Straks havde vi det meget bedre.

Så i stedet for at præsentere mit liv som succesfuldt, kan jeg vælge den modsatte strategi og præsentere mine fiaskoer: Kager, der brænder på. Børn, der skriger.

Derved har jeg opsat et beskyttende fæstningsværk mod skin syge kvinder. Jeg har beskyttet mig mod, at de får lyst til at hviske om, at min næse er større end gennemsnittets, at jeg griner for højt, er bedrevidende og snakker for meget. I kartoteket med mine ekskrementer vil de langsomt ånde lettet op, når de opdager uredigerede billeder af min appelsinhud, manglende sexlyst, depressive udtryk, skænderi med manden, etc.

Jeg kan skabe et søsterskab for de ufuldkomne, der bøvser og spytter på de formfuldendte.

Vi er pissebange

Vi positionerer os som ligeglade og griner ad 12-talspigerne. Vi erklærer os som lortemødre og peger fingre ad speltmødrene. Vi spiser bacon og spotter **vegetarerne**. Vi køber genbrugstøj og latterliggør østerbrodamerne.

Vi gør karriere og skælder ud på de hjemmegående. Vi går hjemme og foragter de succesfulde.

Vi er pissebange.

Den ene kvindes medvind, bringer den anden kvinde modvind.

Vi er infiltrerede og afhængige af hinanden, men bekæmper hinanden med hemmelige gloser.

Jeg er bange for kvinder. Jeg er bange for, at jeg får dem til at føle sig fejlfulde. Jeg famler efter måder, hvorpå jeg kan lytte rigtigt, anerkende rigtigt, trøste rigtigt.

Jeg vil gerne danse i medbegejstring, bevæge mig til rytmen af oprigtig interesse.

Men jeg snubler.

Jeg går fra et såkaldt 'venindemøde' med en murrende overbevisning om, at jeg gjorde tingene forkert, at jeg forsmåede hende med mine store armbevægelser.

Koderne. Det grumsede vand. De usagte sætninger. »Undskyld,« skriver jeg i en sms.

Jeg ønsker at rulle badeforhænget fra, afklæde mig min rustning og finde tillid i blikke.

Man siger, at kvinder er kvinder værst. Jeg kunne godt tænke mig at sige noget andet.

kronik@information.dk

Jeg er bange for kvinder. Jeg er bange for, at jeg får dem til at føle sig fejlfulde.

Jeg famler efter måder, hvorpå jeg kan lytte rigtigt, anerkende rigtigt, trøste rigtigt I kontakten med kvinder enten ophøjer eller nedvurderer jeg mit eget ståsted. Deres eksistens kan true min position og frarøve min mands blikke.

- Kronikøren har det lidt tvetydigt med at være kvinde, og alt det med det rigtigt levede liv: 'Alle de pæne barnevogns kvinder. Tøjet er flot, babyerne smiler. Jeg vil gerne kigge på kvinderne med et strejf af kærlighed, jeg vil gerne glæde mig over deres spankulerende moderæstetik, men jeg skuler,' skriver hun. Foto: Finn Frandsen/Polfoto

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Er du Burundi eller USA?

5. december 2015, Information, Sektion 3 (Moderne Tider), Side 2, Redaktionen · Tegninger: Mia Mottelson/ iBureauet..., 1372 ord, Id: e5590506

Som Obama sagde op til COP21 i Paris: »Vi er den første generation, der kan mærke klimaforandringerne. Og vi er den sidste generation, der kan gøre noget ved dem.« Verdenslederne taler om, hvad vi kan gøre for klimaet, men hvem af dem taler egentlig på vegne af dig? Hvor placerer din personlige CO2-adfærd dig på verdenskortet?

Henter billede...

Hvor ofte spiser du kød? C. Hver dag. Jeg foretrækker oksekød. Og der skal være nok.

Y. Grøntsager fylder meget i mit køleskab, og jeg er bevidst om at begrænse min kødration. Skal jeg købe kød, vælger jeg økologisk kylling.

A. Tre til fem gange om ugen. Jeg kan godt undvære kød, men det skal ikke være palmekål det hele.

Z. Jeg har ikke råd til andet end stort set at være **vegetar**.

Hvordan transporterer du dig til daglig? Y. Jeg tager en taxa eller en delebil, hvis jeg har brug for hjul. Ellers det offentlige transportnet.

A. Jeg bruger kun bilen, når jeg skal køre langt - eksempelvis til sommerhuset.

Z. Jeg cykler altid. I nødstilfælde bruger jeg tog, bus og metro.

C. Jeg kører i en af vores to firhjulstrækkere - uanset distancen.

Hvilket liv ønsker du for dine børn? Z. De skal være bedre uddannede end mig.

Y. De skal vokse op i en verden med lige så god adgang til naturen, som jeg har haft.

A. De skal tilhøre en højere socialklasse end mig.

C. De skal være rigere end mig.

Hvilken ferie foretrækker du? C. Om sommeren flyver jeg gerne til Sydeuropa, om vinteren på badeferie et tropisk sted. Og så er der skituren og de forlængede storbyweekender.

Z. Cykel-og vandreferie. Så langt man kan komme uden at bruge for mange penge. Togferie, hvis det skal være luksus.

Y. Jeg tager gerne sydpå i bilen. En uge i et lejet sommerhus herhjemme kan også være godt.

A. For mig er det først rigtig ferie, når man flyver til en storby eller et sted med swimmingpool. Det sker et par gange om året.

Hvad gør du med dit affald? Z. Indsamling af dåser og flasker bidrager til min økonomi. Og så genbruger jeg marmeladeglas, æggebakker og sodavandsdåser som legetøj og opfindsomme værtindegaver.

A. Jeg kører større ting til genbrug og putter flasker i flaskecontainere. Men ellers går jeg ikke så meget op i mit affald.

C. Jeg smider det i skraldespanden. Var der mere? Y. Jeg affaldssorterer omhyggeligt og har egen kompostbunke i haven.

Hvad er dit forhold til telefoner, skærme og andre gadgets? Z. Min mobil er et arvestykke. Den seneste, jeg havde før den, var en trykknaptелефон.

Y. Elektronik skal bruges, til det ikke kan længere og ikke skiftes ud efter den nyeste mode. Med mindre det handler om at spare strøm.

C. Det vigtigste for mig er at have det nye, og jeg er velorienteret inden for alt i elektronik. Jeg skifter flere gange om året.

A. Jeg kan godt lide telefoner, tablets og andet lir, men det behøver ikke være det nyeste og det dyreste.

Hvad med din garderobe? Y. Når jeg skal købe tøj, sørger jeg for, at det er god kvalitet. Det må gerne koste, hvis det er holdbart.

Jeg supplerer med tøj fra smarte genbrugsbutikker.

C. Everyday is Black Friday. Jeg elsker at shoppe og er med på de nyeste trends. Mit walk-in-closet bugner.

Også med tøj hvor prismærket endnu ikke er taget af.

A. Jeg køber nyt tøj, når jeg har brug for det. Gerne fra kædebutikker, hvor prisen er nede, så man kan få meget og nyt, når moden skifter. Men det behøver ikke være mærkevarer.

Z. Jeg går kun i tøj, jeg arver fra eller bytter med andre, til det er helt og aldeles slidt op. Desuden strikker, lapper og syr jeg.

Hvordan laver du mad? Z. Jeg laver mad efter, hvad der er på tilbud. Og sjældent i store mængder.

C. Jeg køber ind uden nogen særlig plan og ender ofte med at smide meget ud. Jeg ved ikke, hvad jeg skal stille op med rodfrugter og kål, og har jeg lyst til jordbær, gør det ikke noget, det er januar.

Y. Jeg laver mad efter årstidernes økologiske varer og tænker meget over, at det ikke skal være varer importeret med fly. Jeg planlægger ugens måltider, så alt bliver brugt, for at undgå madspild.

A. Jeg køber ofte take-away og går på restaurant - hvis jeg selv laver mad, er det ud fra, hvad jeg kan lide - ikke efter hvad der er i sæson.

Hvad gør du for at spare strøm og vand? A. Jeg har skiftet til elsparepærer og genbrugstoiletpapir.

Men der er også plads til et karbad og en glødepære hist og pist.

Z. Jeg har ikke råd til andet end varm sweater og sutsko og stearinlys om vinteren. Jeg klatvasker derhjemme og tager lange bade i svømmehallen.

Y. Efter vi isolerede loftet, fik købt en elspareskinne og begyndte at hænge tøjet op, har vi sparet utroligt meget på regningen.

C. Det interesserer mig ikke. Jeg tager de lange bade, jeg har lyst til, tørretumler alt mit tøj og lader lyset brænde, når jeg ikke er hjemme for at vildlede indbrudstyve.

Fakta: Flest C

Du er USA, et af de lande i verden som udleder mest CO₂ pr. indbygger.

Du lever som overklassen på Titanic: Det gælder om at drikke så meget champagne som muligt, inden skibet går ned. Du har vænnet dig til retten til din røde bøf, du er nødt til at køre på arbejde i din benzinsluger, fordi du bor med rigelig plads i en airconditioneret forstad 30 kilometer fra byen, og når det er koldt udenfor, skal der være lunt inde i stuen. Du kan ikke holde ferie uden at flyve, og elspareskinne, økologi og isolering er for dig højst nogle spændende selvudviklingsprojekter, som du afvikler oven på en tyk bund af velstand og privilegier.

Du er sådan set åben over for, at der skal udvikles nye former for energi - det vigtige for dig er bare, at der er noget business i det.

Ellers vil det jo aldrig kunne overleve på et sundt frit marked.

Flest Y

Du er Sverige, den pæne pige i Europaklassen, som ved alt om klima, har sat sig et ambitiøst mål og kender alle genvejene til at forbruge mindre. Affaldssortering, økologi og genbrug er noget du gør, ikke noget du bare taler om. Og du flasher gerne dine gode vaner, for du ser trægheden i resten af verden som et udtryk for uvidenhed.

Hvis de andre bare ville sætte sig bedre ind i den model, du følger, vil de forstå, at den er den rette for dem alle. Skal du selv reducere dit CO2-forbrug, kommer det til at gøre mere ondt: Du skal gå ned i løn, så du får endnu færre penge, og helt droppe ferierejser, kød og ordentlig opvarmning i den lange kolde vinter. Men du vil hellere vente på, at de andre fatter, at de må omstille sig. Du gør jo så meget i forvejen.

Flest A

Du er Polen, et af de europæiske lande, som stadig har en del at arbejde med i forhold til CO2-udledning, blandt andet fordi du udvinder og bruger brunkul. Du er ved udmærket godt, at vi bør gøre noget for klimaet, men du gør mest, hvis du kan se et solidt resultat på bundlinjen. Du er først og fremmest optaget af at holde fast i den vækst og de goder, du endelig har fået en del af efter de mange år i østblokken. Derfor foretrækker du også, at den tredje verden får styr på sin befolkningstilvækst og finder alternative veje, i stedet for at det er dig, der skal bremse op for resten af verdens skyld.

Flest Z

Du er Burundi: Du har næsten ingenting, og derfor er du et af de mest klimavenlige lande i verden. Jo flere penge, des mere forbrug og des mere svineri. Og da du er ludfattig, er det ikke dig, der belaster miljøet med de nyeste gadgets, flyrejser og fråds. Du har ganske vist seks børn, men de går også i arvet tøj, spiser af genbrug, bor i genbrug og har ikke penge at smide ud på fjol. Du er faktisk blevet lidt rigere, end din mor var, men til gengæld er dit liv også blevet lidt sværere, fordi klimaforandringerne er begyndt at føre til flere oversvømmelser i regntiden og mere tørke i tørtiden. Du drømmer om at få adgang til bare en smule af resten af verdens moderne goder til gengæld for den klimapris, du betaler. Men foreløbig må du trøste dig med, at din livsstil er en god gerning for kloden.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Kronik: Hvorfor finder vi os i kommerciel overvågning?

19. marts 2015, Information, Sektion 1, Side 14 (DEBAT), Gry Høngsmark Knudsen..., 1185 ord, Id: e4eaf562

Kronik Alle mennesker kan lide at føle sig væsentlige og synlige. Derfor har vi paraderne nede, når vores personlige data høstes på nettet. Men efterhånden som privatsfæren invaderes af kommercielle interesser, skærpes vores kritiske sans.

Henter billede...

Gry Høngsmark Knudsen er adjunkt ved Institut for Marketing & Management, Consumption, Culture and Commerce ved Syddansk Universitet

Bliver du forfulgt på Facebook af reklamer for ting, du har kigget på i onlinebutikker, eventuelt allerede købt? Det er efterhånden ikke nogen hemmelighed, at alt, hvad vi foretager os på internettet, efterlader spor, som det kan være overordentligt svært at få visket ud igen.

Ofte er det også uklart, hvem der overvåger og indsamler de spor, vi efterlader i digitale verden - og hvad de bruger dem til. Endelig er der det paradoksale, at forbrugere generelt ikke er voldsomt bekymrede endsige opmærksomme på den indsamling af data, som foregår online. Hvordan hænger det sammen? Der er flere aspekter i vores manglende kritik af den digitale indsamling af viden om os. Tom Boellstorff, som forsker i digital kultur på University of California, mener, at vores manglende kritik af online-overvågning har at gøre med, at vi i et eller andet omfang føler os set, når vi bliver opmærksomme på, at virksomheder har en eksisterende viden om os. Vi får simpelthen et tilhørsforhold til verden gennem andres synlige og aktive indsamling af viden om os.

Og sandt er det jo, at grupper, der ikke optræder på de digitale medier, ofte er marginaliserede, fordi de enten ikke har adgang teknisk, økonomisk eller socialt til at færdes på online-platforme. Derved bliver de i stigende grad usynlige for det omgivende samfund både kommercielt og politisk.

Overvågning kan således få forbrugere til at føle sig væsentlige og synlige som mennesker, når de opdager, at deres adfærd tillægges betydning.

Men fornemmelsen af at blive set og være betydningsfuld kan måske blive undermineret af, at de data, der høstes om forbrugerne, ofte skabes, når forbrugerne sidder hjemme i sofaen, hvor vi almindeligvis føler os usete.

Her har mange af os en fornemmelse af at være i privatsfæren.

Og hjemme fra stuen bliver vi let meget personlige, for eksempel på platforme som Facebook og Instagram, hvor vi deler billeder, liker og kommenterer andres billeder.

Dermed kommer mange af de sociale medier til at virke som en forlængelse af det private rum.

Når vi føler, at vi er private, kan der være lidt langt til erkendelsen af, at vi faktisk bevæger os i en form for offentlighed. Derfor har det taget tid for forbrugerne at lære at navigere på de sociale medier. Nogle er derfor gået over til at tænke på online-universerne som offentlige rum. Konsekvensen af den betragtning er, at vi altid må tænke på det, vi gør online, som noget, der skal kunne tåle at være synligt for alle.

Privatejet offentlighed

Men vi bliver også nødt til at lære at tænke på det offentlige onlinerum som privat - ikke at forstå som vores private personlige rum, men tværtimod som en privatejet offentlighed. Facebook, Google, og Amazon er nogle af de store virksomheder, der ejer de platforme, vi bevæger os på online, og som indsamler vores data. Derfor bestemmer de også, hvordan vi må opføre os på deres platforme.

Google har for eksempel netop annonceret, at bloggere på deres platforme Blogspot og Blogger ikke må have pornografisk indhold på deres blogs. Og vi kender alle sammen eksempler på, hvordan Facebook censurerer billeder af alt fra ammende mødre til forsidebilledet på Peter Øvig Knudsens bog Hippie. På den måde bliver vi både overvåget og censureret af private virksomheder, som for eksempel også kan finde på at slette virksomhedsnavne i kritiske forbrugeres opdateringer.

Det, vi glemmer at tænke over, er, at det koster penge at drive online platforme. Det er derfor, vi oplever at blive forfulgt af reklamer på Facebook, hvor annoncer for tøj og ting, vi har kigget på uafhængigt af Facebook, pludselig dukker op ved siden af vores news feed eller i reklamefelter på blogs. Online-platforme er i stigende grad kommercielle rum, for det er den enkleste måde at tjene penge på.

Men netop den kommercielle invasion på platforme som Facebook og YouTube har skabt en øget opmærksomhed på fænomenet blandt forbrugere, og den bliver faktisk også

italesat af dem, for eksempel gennem opdateringer som kommenterer de reklamer, som forbrugeren udsættes for.

Det er ikke svært at se, at forbrugerne ikke er særlig begejstrede for den stigende kommercialisering, men mest af alt er de nok forundrede over, hvor dumt meget af det, deres data bliver brugt til, er.

»Så hold dog op!« som en bruger skrev på Facebook; hun blev forfulgt af et billede af en kjole, som hun egentlig gerne ville købe - men den var udsolgt i hendes størrelse. Lige så utåleligt er det, når Amazon påtager sig at foreslå bøger til forbrugerne baseret på tidligere køb, men indtil videre ikke har kunne finde ud af at sortere bøger fra, som samme forbruger allerede har købt. På den måde bliver Amazons forsøg på mersalg til et påtrængende irritationsmoment, som forbrugeren hurtigt gennemskuer og i fremtiden vil forsøge at undgå. Forbrugerne er nemlig meget hurtige til at udvikle strategier for at undgå påtrængende og irrelevant kommerciel aktivitet. Samtidig betyder irritationen, at der kommer mere fokus blandt forbrugerne på, hvordan vi alle sammen overvåges.

Risiko for bagslag

I Danmark er vi dog generelt ikke særligt kritiske i forhold til overvågning, til dels fordi vi har en stor grad af tillid til staten. Samtidig har den gennemsnitlige dansker følt sig beskyttet af staten mod overdreven kommercialisering.

Endelig er der en udbredt fornemmelse af, at overvågning er en form for serviceforbedring. Når jeg ikke længere behøver oplyse mit rejsebureau om, at jeg er **vegetar**, hver gang jeg skal ud at flyve, og når jeg slipper for at indtaste min datters alder, når jeg bestiller en ferie, så får jeg fornemmelsen af, at min verden er blevet lidt nemmere. Jeg skal igennem færre klik, og skal selv huske mindre, når jeg bestiller varer og tjenesteydelser online. Mange forbrugere har faktisk ikke noget imod at blive overvåget, hvis det kan gøre vores liv nemmere og hverdagen enklere.

Der, hvor forbrugerkritikken opstår, er, når vores data pludselig er solgt videre. Så føler vi os hurtigt som ligegyldige kunder, der bare skal prakkes flere varer på.

Mange bliver også vrede, når de oplever at blive brugt som reklamesøjle for en virksomhed uden deres vidende. Det sker for eksempel på Facebook, når vores likes cirkuleres sammen med et virksomhedsopslag, så vores venner samtidig kan få en opfordring til at like samme virksomhed. Sandsynligvis har vi liket virksomheden i en bestemt kontekst og ikke tænkt over, at vi på den måde kunne bruges som adgang til vores venner.

Risikoen for, at den slags giver bagslag for virksomhederne, er overhængende. For hvis de udnytter deres adgang til os og vores netværk, uden at det fører til serviceforbedringer

eller anerkendelse, så bliver vi som forbrugere også mere kritiske i forhold til at give virksomhederne adgang til os og vores oplysninger.

kronik@information.dk

Fakta: SERIE

Hverdagsovervågning Hver dag overvåges vi i det små. Når vi bruger rejsekort til offentlig transport, går med mobiltelefonen i lommen, surfer på nettet, bliver filmet af overvågningskameraer eller bruger loyalitetskort i Matas eller Brugsen. Hvordan påvirker den omfattende overvågning vores adfærd og forestillinger om os selv? Hvad gør den ved vores opfattelse af andre? Og hvad gør den ved vores opfattelse af frihed og privatliv? De spørgsmål tager denne kronikserie fat på.

- Illustration: Ditte Ahlgren/ iBureauet

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

' Det er kun Muhammed, hvis du selv synes det'

26. september 2015, Information, Sektion 1, Side 14, Niels Ivar Larsen..., 1376 ord, Id: e53b4b3e

På tiårsdagen for Jyllands-Postens offentliggørelse af profetkarikaturer udsender den norske kunstner Thomas Knarvik det blasfemiske album ' In His Name' - i sympati med Charlie Hebdo og for at forsvare demokratiske værdier imod totalitær religion. Men det blev med dansk udgiver - ikke norsk.

Henter billede...

At befri religionssatiren fra voldsmænds censur-vetoer er hans mission. Og manden bag er den norske billedkunstner Thomas Knarvik. På onsdag - præcis på tiårsdagen for

offentliggørelsen af Jyllands-Postens Muhammedtegninger udsender den anerkendte norske billedkunstner sine nye satiriske streger af egen tilvirkning: En salve af religionskritiske karikaturer.

Hen over 100 sider har Thomas Knarvik tegnet kardinaler med mange pikke, profeter og paver som sædceller, skæggede mænd med turbaner og bomber, afskårne klitorisser, ortodokse jøder med dynamit i slangekrøllerne - kort sagt alle slags religiøse autoriteter, kristne, jødiske, muslimske, hinduistiske afbilledet i de mest latterliggørende og obscène positurer med bare røve og blottede kønsorganer i skamløse mængder.

Thomas Knarviks 'blasfemiske' album har fået titlen In His Name og udkommer bemærkelsesværdigt nok på den kontroversielle danske forfatter Kåre Bluitgens forlag, Tøkk.

Hvem er denne Thomas Knarvik, og hvorfor vil han lege med ilden? »Jeg har tegnet i sympati med Charlie Hebdo og i beundring for deres respektløse stil. Men det vigtigste for mig at udstille og latterliggøre, hvordan religiøs autoritet kan blive instrumentaliseret til at begå de mest vanvittige overgreb på mennesker.

Det er mit mål med at tegne og udgive bogen.« Knarvik henviser også til en anden Charlie som et af sine forbilleder. »Jeg prøver at gøre det, som Chaplin gjorde i Diktatoren: at banalisere den absolutte autoritet, i hans tilfælde en nazistisk 'fører'. I mit tilfælde f. eks. sharialoven ved at fremvise den autoritet, som står bag den, i dens sande usselhed.«

Ikke et politisk menneske

Thomas Knarvik er uddannet på Oslo Kunstakademi og i Firenze. Han har arbejdet med afrikansk kunst blandt masaier i Kenya og har flere velanmeldte separatudstillinger bag sig.

Hans værker siges at være i høj kurs.

Han ser ikke sig selv som noget 'politisk menneske', understreger han.

»Det giver ikke rigtig mening at indplacere mig på en højre-venstreakse.

Det, som optager mig, er de grundlæggende demokratiske frihedsværdier, som burde kunne samle langt de fleste af os bredt: menneskerettigheder, ytringsfrihed, religionsfrihed, seksuel frihed og ligestilling mellem kønnene. Alle disse værdier er jo åbenlyst under pres fra militante religiøse ideologier, og det vil jeg gøre mit til at gå op imod med de midler, jeg nu har,« siger Knarvik og tilføjer: »I en situation, hvor Saudi-Arabien bliver formand for FN's Menneskerettighedsråd, får menneskerettighederne brug for nye forsvarere.« Thomas Knarvik er afholdsmand og **vegetar**. Til gengæld afviser han at være 'islamofob' eller imod religion.

Han har tværtimod stor sympati for de muslimer, som selv hører til de værst forfulgte og mest udbredte ofre for fanatiske, autoritære udgaver af islamisk religion. Det er deres frihedskamp og frihedslængsler, han vil støtte, og derfor har han opfundet forfatterpersonaen Miss Supression Fighter, en muslimsk teenagepige, som han iscenesætter som tegner og frigørelsesheltinde.

- Hvorfor udgiver du din bog i Danmark - og så lige på Kåre Bluit gens forlag? »Jeg tror, at ytringsfriheden har bedre kår i Danmark. Det var min plan at udgive min bog i Norge tidligere på året, og jeg var langt fremme i processen: Et forlag havde antaget den og trykt hundredvis af eksemplarer.

De lå på europaller, klar til at blive distribueret, og jeg havde også givet interviews til norske medier.

Men så fik min forlægger kolde fødder og krævede oplaget makuleret.« Fra danske venner hørte Knarvik, at Kåre Bluitgen havde udgivet en dansk udgave af den religionssatiriske serie Jesus og Mo, der tegnes af en anonym englænder.

»Det gjorde det oplagt at kontakte Kåre, som blev meget begejstret og slog til med det samme, og så var vi så langt fremme i året, at det var nærliggende at time udgivelsen til at falde sammen med tiåret for karikaturstriden«.

Er det profeten?

- Nu er jeg nødt til at spørge: De skæggede mænd med religiøs hoved beklædning, som myldrer rundt i dit blasfemiske album - skal de forestille profeten Muhammed? Det siger du jo ikke nogen steder.

»Nej, for det hverken kan eller vil jeg svare på. Jeg vil lade det være op til mine læsere, om Muhammed findes i min bog. Jeg vil ikke sige, han er der, og jeg vil ikke sige, han ikke er der. ' Den sande Muhammed' i dag er dels et åndeligt symbol, dels et hensmudret lig, som ingen ved hvor er, og ingen af delene kan afbildes.

Hvis Muhammed er til stede i min bog, så kan det godt være den slags muhammeder, vi har set i nogle af Charlie Hebdos og i Kurt Westergaards karikaturer. Men det er kun Muhammed, hvis du selv synes det.« Knarvik er ivrig efter at understrege en bestemt pointe: Karikaturerne findes allerede ude i verden, men det er ikke karikaturtegnerne, der laver dem. De samler bare forlægget op. Det forlæg, islamisterne selv har produceret.

»Altså, jeg mener, at Muhammed allerede bliver karikeret igennem det billede, som religiøse galninge tegner af ham igennem deres ugerninger.

De troende fanatikere har et muhammedbillede i hovedet, når de kønslemlæster småpiger, henretter apostater og detonerer sig selv som selvmordsbombere. Jeg er bestemt ikke ude på at forhåne den sande Muhammed, som flertallet af anstændige muslimer tror på - hvem han så end måtte være. Min satire er specifikt rettet imod dem, der handler forbryderisk i hans navn. Og imod de autoriteter bag gerningsmændene, der legitimerer disse forbrydelser i hans navn - forbrydelser, som aviserne er fulde af hver dag - tag bare de spektakulære grusomheder begået af Islamisk Stat.«.

Ikke profetens ære

Thomas Knarvik fortæller, at han skam har overvejet sin personlige sikkerhed og prøver også at beskytte sig.

»F. eks. er jeg flyttet til en hemmelig adresse i et andet land. Man kan vel sige, at jeg reelt er gået under jorden.

Men jeg gør, hvad jeg gør, med åbent sind. Nogle gange må man ofre sikkerhed og bekvemmelighed for en større sag. Jeg kan simpelthen ikke holde ud, hvis vold virker, og terror skal vinde.« Men hvis nogen søger at komme ham til livs, så kommer de i samme ombæring netop derved til bekræfte en karikatur sandhed.

»Hvis nogen vil overveje at gøre mig ondt på grund af de her tegninger, vil jeg sige, at så er det bestemt ikke profetens ære, de forsvarer. Så vil jeg sige, at de tværtimod vanærer ham ved at trække en forbindelse fra mine tegninger til det, som de følgelig må have genkendt som den sande profet. Ved deres modbydelige handlinger er de selv de ondeste karikaturtegnere. Ved deres forbrydelser fornedrer de selv profeten og bliver selv de forhånende karikaturers ophavsmænd.« - Dét budskab kan måske lyde lidt indviklet. Tror du, det kommer igennem? Hvad håber du egentlig at opnå? »Jeg synes, det ville være fint, hvis flere muslimer ville se i øjnene, hvilke uhyrligheder deres tro bliver misbrugt til at legitimere. Islamisk Stat, wahabister og salafister tegner en uhyrlig karikatur af islams profet gennem deres massive intolerance og undertrykkelse og holder en hel verdensreligion som gidsel. Men den fornærmelse fremkalder ikke ligefrem massedemonstrationer. Islamisterne har modstandere, men de råber ikke så højt, at jeg kan høre dem. Jeg har ikke set særlig mange fatwaer mod Islamisk Stat, ikke set vrede folkemængder afbrænde en dukke af al-Baghdadi på gaden.« - Tror du virkelig, at dit blasfemiske album kan sende folk på gaden for at demonstrere imod IS? »Jeg ved ikke, om mine tegninger kan fremme det wake up call, vi har brug for, men det er da en klar forhåbning, og så længe der bliver myrdet og begået uretfærdigheder i islams navn, har jeg tænkt mig at blive med at tegne religiøs satire. Jeg er allerede på vej med den næste bog.

Vi skal lære at leve sammen, muslimer og ikke-muslimer, men jeg vil prøve at yde mit til, at det kan blive i et samfund, hvor menneskerettighederne respekteres, og hvor alle kan tænke selv og ytre sig frit.«.

nil@information.dk

Muhammed bliver allerede karikeret igennem det billede, som religiøse galninge tegner af ham igennem deres ugeringer Thomas Knarvik Billedkunstner.

Fakta: BLÅ BOG

Thomas Knarvik

Født 1969.

Norsk billedkunstner, uddannet fra Oslos Kunstakademi (2001) og Istituto per L'arte e il Restauro i Firenze. Blandt hans undervisere var den svenske kunstprofessor Lars Vilks.

Knarvik har arbejdet med afrikansk kunst i Kenya, deltaget i kunstbiennaler i bl. a. Hamburg, Stockholm, Berlin, New York og Moskva og har adskillige separatudstillinger bag sig.

Den 30. september udgiver han det religionssatiriske værk 'In His Name'.

- Illustrationer fra albummet 'In His Name'.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Kronik: Folkeskolen er Danmarks vigtigste integrationsprojekt

Folkeskolen er vigtig, hvis de kommende generationer af indvandrere skal forstå, at den danske nation er andet og mere end Ekstra Bladets Nationen. Der er ingen bedre vej til det danske fællesskab end at spille bordfodbold i frikvarteret med Zahra, Ahmed, Magnus og Amalie.

Henter billede...

Sadeq Alwan er studerende på Copenhagen Business School

Da jeg begyndte i 0. klasse på Hedegårdenes skole i Roskilde i 2001, bestod omkring halvdelen af min årgang på to klasser af såkaldte nydanskere.

Da jeg vendte tilbage til skolen i 4. klasse, efter at have gået på en arabisk privatskole, var årgangen reduceret til en enkelt klasse på under 20 elever. Årsagen: omfattende hvid flugt.

Alligevel var mit forhold til etniske danskere egentlig ikke noget, jeg var særlig opmærksom på.

Vi var forskellige, men der var vel ikke mere i det.

Min barndom var præget af almindelig integration i ordets oprindelige forstand - ikke assimilation, som det siden er blevet til.

De etniske danskere i mit liv gik langt for at inkludere mig. Jeg kan huske, at mine danske venner tog hensyn til mig ved ikke at spise, når jeg fastede, og at min fodboldtræner Jakob sørgede for, at der var kylling eller oksekød til turneringerne til os, som ikke spiste svin. Forskelligheden havde også sine fordele: Eftersom min familie ikke fejrede nytår med alkohol, kunne mine etnisk danske venner overnatte hos os, mens deres forældre var til en fest.

Begge parter var klar over, at der var kulturelle forskelle, men det blev ikke udtalt. Der var ingen grand vision om, at jeg skulle være så dansk som muligt. Folk var bare venlige over for mig, og min familie forsøgte at gengælde venligheden.

Folkeskolen er for børn

Jeg blev mindet om min tid i den multikulturelle folkeskole, da jeg læste Mette Kirstine Goddiksens kronik »Jeg måtte opgive den multikulturelle folkeskole« (den 17. januar).

Jeg forstår udmærket hendes frustration over, at kun halvdelen af forældrene i hendes pigers klasse mødte op til forældremøderne, at den muslimske mor havde brug for en tolk efter 15 år i Danmark, og at den somaliske far ikke tillod overnatninger. Men det lader til, at Goddixen er så fokuseret på forældrenes (manglende) integration, at hun fuldstændig glemmer at tænke på eleverne. Glemmer, hvor vigtigt det er for integrationen af nydanske børn, at de som mig har etnisk danske klassekammerater.

Forældrenes engagement i folke skolen er selvfølgelig vigtigt, men der er en betydelig kulturforskel mellem den danske folkeskole og førstegenerationsindvandrerne skolegang i hjemlandet, som er vigtig at huske.

En stor del af førstegenerationsindvandrerne er ikke vant til at have en folkeskole, hvor forældrene skal engagere sig løbende.

Mine forældre har hver især ni søskende.

Det ville være blevet til op imod 20 forældremøder om året for hver side af mine bedsteforældre, hvis der havde været halvårlige forældremøder i Irak. Det var der selvsagt ikke, for patriarken havde travlt med arbejdet, og moderen skulle drive en husholdning på størrelse med en mindre virksomhed.

Mine forældres generation har ganske vist betydeligt færre børn end deres egne forældre, men tankegangen er, at børnene nok skal klare sig, for det gjorde de jo selv i sin tid. Forældrene i hjemlandet betalte muligvis for ekstraundervisning og støttede dem, men de var ikke involverede i selve klassen.

De var primært fokuserede på deres egne børns læring og trivsel.

Mange nydanske forældre vil strække sig langt for deres børns skyld, selv om kulturen er fremmed for dem, men de ved højst sandsynligt ikke, hvordan den danske folkeskole fungerer, og hvad der forventes af dem.

Når Mette Kirstine Goddixen skriver om indvandrerforældrenes parallelsamfund, siger det intet om, hvordan børnene har det sammen. Og det er vigtigt at huske på, at det ikke er forældrene, som skal være i fokus i folkeskolen.

Det er ikke dem, som skal have noget ud af den multikulturelle folkeskole. Det er børnene.

Ikke-radikaliserede danskere Mit møde med almindelige, etniske danskere i folkeskolen har haft en stor betydning for mig.

Det har f. eks. betydet, at jeg ikke følte mig utilpas, da jeg begyndte på gymnasiet, på trods af at der på det tidspunkt kun var en anden nydansker i klassen. Kulturforskelle spillede simpelthen ikke den store rolle i mit liv.

Når jeg har været uopmærksom på kulturforskelle, har det nok også haft noget at gøre med, at jeg ikke lyttede til Pia Kjærsgaard & co. som barn. Cartoon Network fyldte mere i mit liv end nyhederne på DR. Jeg blev sjældent gjort opmærksom på den, ifølge nogle politikere, middelalderlige trosretning, som jeg var født ind i, og ingen fortalte mig, at min mor er undertrykt, fordi hun har tørklæde på.

Som voksen har jeg naturligvis ikke kunnet undgå at lægge øre til retorikken fra Dansk Folkeparti.

Men den venlighed, jeg oplevede i folkeskolen, betyder, at jeg ved, at danskerne ikke kun er vrede DF'ere, som råber »Flæskesteg« eller »Gå din vej!« i kor. Jeg var godt nok anderledes, men alligevel en del af fællesskabet.

Derfor ved jeg, at danskerne ikke bare består af min gamle venindes racistiske far, som hun bad mig hoppe ud af vinduet for at undgå, eller min ene fordomsfulde folkeskolelærer, som klagede til skoleledelsen over, at jeg åbenbart havde et problem med kvindelige lærere. Der er masser af almindelige danskere, som ikke er radikaliserede.

Den Korte Avis' tidsalder

Selv om jeg ved, at ikke alle danskere er skingre DF'ere, må jeg tilstå, at jeg aldrig har oplevet en større kløft mellem nye og gamle danskere end nu.

Jeg ved ikke, om det skyldes, at Den Korte Avis ikke eksisterede, da jeg var yngre, eller om mine naboer bare ikke 'likede' artikler fra tabloidpressen dengang. Men i dag er jeg mere bevidst om min religion og etniske herkomst end nogensinde, og det til trods for at jeg i dag er mere dansk end nogensinde.

Jeg har ikke brun sovs i blodet og er heller ikke helt så eksponeret for MRSA som gennemsnitsdanskeren, men jeg er lige så dansk som en brun sovs-blødende **vegetar**.

Politikerne råber om kap. Inger Støjberg råber efterhånden så højt og ofte om, hvor forfærdelige vi er, at man frygter for hendes stemmebånd.

Jeg har svært ved blot at ignorere Danmarks nye nationalsport.

Min omgangskreds forsikrer mig om, at nogle mennesker er hævet over den trendy muslimbashing, men jeg ville højst sandsynligt ikke have haft et normalt venskab med dem, hvis jeg ikke havde haft etnisk danske venner fra begyndelsen af folkeskolen.

Jeg ville ganske enkelt ikke have haft samme kendskab til den danske kultur.

Fodbold med Amalie Folkeskolen er vigtig, hvis de kommende generationer også skal finde ud af, at nationen ikke kun består af Ekstra Bladets Nationen.

De skal ikke kun møde en flink folkeskolelærer eller fremmedkultursintegrationskonsultationsspecialister.

De skal ikke anstrenge sig for at være danske, når de går i 5. klasse. De skal bare spille bordfodbold i frikvarteret med Zahra, Ahmed, Magnus og Amalie.

Der er naturligvis legitime årsager til at flytte sine børn til en anden skole, men afgørelsen bør ikke træffes ud fra, om indvandrerforældrenes engagement er tilstrækkeligt.

Det bør alene basere sig på børnenes trivsel og læring.

I det hele taget bør forældrene til de etnisk danske børn overhovedet ikke fokusere på de andre børns forældre. Jeg har altid talt bedre dansk end mine forældre, og min familie var ikke meget for overnatningerne hos mine venner, men det har ikke ødelagt mine muligheder for at blive en del af det danske samfund. Men mine muligheder kunne have været fuldstændigt ødelagt, hvis jeg ikke havde mødt mine danske klassekammerater og deres familier, som præsenterede mig for foreningslivet i fodboldklubben og en åben dansk kultur.

kronik@information.dk

- Information den 17. januar.
- 'Min omgangskreds forsikrer mig om, at nogle mennesker er hævet over den trendy muslim-bashing, men jeg ville højst sandsynligt ikke have haft et normalt venskab med dem, hvis jeg ikke havde haft etnisk danske venner fra begyndelsen af folkeskolen,' skriver dagens kronikør, Sadeq Alwan. Foto: Jakob Dall

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

'Aldrig mere Thor og Balder'

📅 27. juli 2015, Information, Sektion 1, Side 12, Rasmus Elmelund og Catarina Nedertoft Jessen..., 1597 ord, Id: e523661c

Dyrevelværd er blevet en hektisk politisk kampplads, der i første omgang var en venstrefløjssag, men som Dansk Folkeparti i lang tid

Henter billede...

har haft patent på. Altså lige indtil Dan Jørgensen blev fødevareminister.

Johnny Pedersen havde længe været godt og grundigt træt af genboens hund, den 10-årige labrador Balder. De slap den altid løs, syntes han, og de lod den løbe alle vegne i landsbyen Bognæs ved Holbæk.

Mange gange havde han været nede og sige, at de måtte holde den for sig selv, og ikke færre end 20 gange havde han afleveret den til dem.

Tre gange var han gået til politiet.

Han havde hjorte og kaniner på sin grund, og han var bange for, at den ville skræmme dem væk, så han besluttede at give familien en skriftlig advarsel om, at han ville skyde deres hund, hvis den kom ind til ham igen. Det var han i sin gode ret til at gøre, jævnfør kapitel fire i Mark-og vejfreds loven. Så det gjorde han, og da Ekstra Bladet ringede, sagde han: »Jeg havde det virkelig frygtelig dårligt med at skyde deres hund, men jeg så ingen andre muligheder af hensyn til mine egne dyr.« Genboen, Lone Toft, var i chok, men kunne alligevel fortælle Ekstra Bladet, at hendes familie ikke var ude på at genere Johnny Pedersen: »Man kunne forstå det, hvis det var en kamphund, der havde angrebet hans dyr, men det er det jo ikke.

Den er jo helt fredelig.« Historien om hundredrabet i Holbæk medførte voldsom debat - ikke mindst på Ekstra Bladets internetportal, Nationen!, hvor tusindvis af debattører blandede sig i debatten.

Johnny Pedersen endte med at gå under jorden på grund af dødstrusler.

Knap et år senere var den gal igen, da hunden Thor blev landskendt. Den havde bidt en mindre hund og skulle aflives, men dagen inden bortførte politibetjent Lars Bo Lomholt den.

I flere måneder holdt han hunden skjult, men i juni 2013 blev han idømt 60 dages betinget fængsel ved retten i Helsingør. Lars Bo Lomholt ankede, og da han forlod retsbygningen blev han mødt af klapsalver. Omkring 60 hundeejere og -entusiaster var mødt op for at støtte ham.

»Jeg er kommet med mine to hunde i dag for at vise min støtte. For jeg kan ikke begribe, at hundeloven ikke er blevet lavet om,« sagde en fremmødt, Gitte Kjær, ifølge DR. Flere bar T-shirts med billeder af Thor og teksten: »Stop aflivningen af vores hunde NU!« Et halvt år efter retssagen - i januar 2014 - stod den nye fødevareminister, socialdemokraten Dan Jørgensen, og smilede foran en flok journalister. Med sig havde han et nyt lovforslag: »Vi skal have en ny hundelov, så vi aldrig mere får en Thor-sag og aldrig mere får en Balder-sag,« sagde han.

»Privatpersoner skal ikke længere have mulighed for at skyde kæledyr ned på må og få.« Og sådan blev det. I juni vedtog et bredt flertal i Folketinget den nye hundelov.

Tryghed og tillid

Da Poul Nyrup Rasmussen (S) ved folketingsvalget i 1998 slog Uffe Ellemann-Jensen (V) med ganske få stemmer, gik den siddende statsminister til valg på tre forslag. Det ene handlede om dyrevelfærd, og mange kommentatorer har siden hævdet, at det var det forslag, der gjorde udslaget.

Siden er dyrevelfærden blevet en hektisk politisk kampplads, men hele diskussionen er forholdsvis ny. Den opstod nogenlunde parallelt med ungdomsoprøret og kvindefrigørelsen for et halvt århundrede siden. I 1965 fremførte professoren Roger Brambell dyrevelfærdsideal i forbindelse med et ministerielt udvalg i Storbritannien, ligesom Ruth Harrisons bog *Animal Machines* satte mange tanker i gang.

Frem til 1960'erne gjaldt al dyreværnslovgivning om at forhindre dyre mishandling, men moderne dyrevelfærdslovgivning handler om ikke alene at lade være med at mishandle dyrene. Nu vil politikerne også sørge for, dyrene får et godt liv.

Oprindeligt var det et venstrefløjstema, som højrefløjen siden har forsøgt at overtage som deres. SF har traditionelt været optaget af dyrevelfærd, men højrefløjen har ikke villet høre tale om det, blandt andet fordi Venstre traditionelt har været loyale over for landbruget.

I 00'erne blev dyrevelfærd mere trendy, og i 2002 blev Miljøpartiet Fokus, der havde dyrevelfærd som mærkesag, stiftet. Siden har Dansk Folkeparti kæmpet højlydt for dyrenes velfærd, og hvem husker ikke valgplakaten fra togstationerne med ordene 'TRYGHED OG TILLID', det store billede af den skævt smilende Kristian Thulesen Dahl og så den nuttede hvalp, der i øvrigt stammer fra et kuld af hvalpe fra en af udenrigsordføreren Søren Espersens hunde, og som hviler poterne på ringen fra partiets logo? Men for halvandet år siden skete der noget. Det var, som om den nye minister for fødevarer, landbrug og fiskeri - eller bare madens minister, som han selv foretrak - satte sig på området.

Hans Instagram-konto flød over med selfies fra svinestalde, økoafdelinger i supermarkeder, bæredygtige fisketure og kernesunde madhuse.

På Facebook fulgte 50.000 danskere ham, og de kunne på profilens coverfoto se en glad minister, der håndfodrer en stor, fritgående høne.

'Man skal jo være ærlig'

Som 10-årig fandt Dan Jørgensen Ingvar Lieberkinds dyreleksikon på et loppemarked og gik i gang med at læse. Han var solgt, og han begyndte at samle på dyr. Især papegøjer.

»Til sidst kunne jeg ikke være inde på mit værelse, så jeg måtte flytte til et større. Jeg havde beklædt væggene med bark, som jeg havde fået min far til at købe på et savværk, og jeg havde små vandfald. Jeg slog hul i væggen, så fuglene kunne flyve ude i haven, hvor jeg også havde lavet en stor voliere,« fortæller han.

Vi møder Dan Jørgensen i foråret 2015, mens Danmark endnu har en socialdemokratisk regering. Dan Jørgensen sidder mellem skulpturer og designermøbler på sit ministerkontor, der har udsigt over Københavns inderhavn, en tirsdag eftermiddag.

Han har tunge, trætte øjne, men lyser alligevel op, mens han fortæller.

»Så løb jeg rundt nede i Langesø Skoven på Nordfyn med en fuglekikkert og en fuglebog. Måske har jeg den stående her.« Han springer op og styrer i sine blankpolerede ankelstøvler mod den bastante bogreol for enden af kontoret.

»Nåh, måske har jeg den alligevel herhjemme. Den er ellers meget sjov, for så har jeg sat kryds ved dem, jeg har set,« siger han og griner, som om han bliver en lille smule rørt.

»Jo, her er den fandme!« udbryder han begejstret og fisker en bog med titlen Fugle i farver ud fra en af hylderne.

På titelbladet har han skrevet sit navn, sine forældres adresse og en lille forklaring: »Kryds = har set.

Kryds med stjerne = fejlkryds«. »Man skal jo være ærlig,« smiler han. »Også over for sig selv.« Dan Jørgensen forklarer, at for ham har der aldrig været tvivl om, at dyr er levende, følende væsener: »Det har jeg jo selv studeret, lige siden jeg var en purk. Og hvis man skal skære helt ind til benet; ind til grundessensen af min holdning, så er den, at dyr skal behandles med respekt, fordi de netop er levende, følende væsener.«.

Etik og moral

Siden han blev valgt ind i Europa-Parlamentet, hvor han blandt andet var næstformand i miljøudvalget, har Dan Jørgensen beskæftiget sig professionelt med dyr, og egentlig drømte han som barn også om at blive dyrlæge.

Når hans biologilærer ringede hjem til hjemmet på Nordfyn tidligt om morgenen, vidste Dans forældre, at der sikkert var en fiskeørn nede ved søen, og så tog Dan Jørgensen sin BMX-cykel og susede derned.

Derhjemme havde han skildpadder, ørkenrotter, fisk, vandrende pinde, hamstere, marsvin og kaniner.

Men så kom han i gymnasiet og blev pludselig optaget af samfundsfag.

I sin stilling som fødevareminister får han lov til at kombinere de to interesser.

»Tit er der nogen, der fremhæver, at når man bliver et rigere samfund, har man mere overskud til at beskæftige sig med dyrevelfærd, men det tror jeg, er forkert,« siger han og nævner det antikke Grækenland, hvor man beskæftigede sig meget med dyrevelfærd. Pythagoras var **vegetar**, og Aristoteles havde sin egen zoologiske have.

»Selvfølgelig hænger det sammen med økonomi, og når mennesker kæmper for at få føde på tallerkenen, er dyrevelfærd ikke det vigtigste.

Men når man kommer dertil, at man kan tale om, at man har en middelklasse, vil den begynde at efterspørge produkter, der adskiller sig fra hinanden på parametre som bæredygtighed, smag, dyrevelfærd og så videre.« Ifølge Dan Jørgensen har der tidligere været en tendens til, at dyrevelfærd var sekundært. Et tema, man diskuterede, når man var færdig med at diskutere miljø, fødevarer sikkerhed og så videre. Men fødevareministeren mener, at dyrevelfærd altid skal indgå som en overvejelse, når man for eksempel diskuterer landbrugspolitik, og hans strategi og hovedmission som minister har været at sammentænke dyrevelfærd med andre politiske emner.

»Det er helt åbenlyst, at vi har nogle ret markante dyrevelfærdsproblemer ude i svinestaldene, som vi skal have gjort noget ved,« siger han.

»Jeg tror, det handler om etik og moral, og hvis man vil have opbakning til at producere 20 millioner svin i et lille land med under seks millioner indbyggere - med de konsekvenser, det kan have for bæredygtighed og lugt til følge - så skal man også levere på nogle andre parametre.

Jeg tror, at det er i landbrugets egen interesse at gøre produktionen mere etisk forsvarlig.«.

rase@information.dk canj@information.dk

Hvis man skal skære helt ind til benet; ind til grundessensen af min holdning, så er den, at dyr skal behandles med respekt, fordi de netop er levende, følede væsener Dan Jørgensen Dyreven og tidligere fødevareminister (S).

Fakta: SERIE

Det dyre liv

Danskerne bruger flere og flere penge på dyr - og bevæger sig samtidig længere og længere væk fra naturen.

I denne føljeton går Information tæt på dyrene og deres ejere. På dyrehospitalet såvel som i zoo, svinestalden og historiebøgerne.

Dette er den sjette artikel i serien og den næstsidste. Læs hele føljetonen som single på information.dk, når alle artiklerne har været bragt.

- Familien i Bognæs ved Holbæk har mistet deres labrador Balder. Hunden blev skudt af naboen, som var træt af, at den trængte ind på hans grund. 'Man kunne forstå det, hvis det var en kamphund, der havde angrebet hans dyr, men det er det jo ikke. Den er jo helt fredelig,' fortalte ejeren Lone Toft til Ekstra Bladet, da Balder var død. På billedet begraver familien hunden. Foto: Lars Krabbe

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.

Information

Slaget om multikulturen

📅 28. februar 2015, Information, Sektion 2 (Moderne Tider), Side 24, JENS-MARTIN ERIKSEN..., 1426 ord, Id: e4e1ee81

Test dig selv Den politiske debat om multikulturalisme kører videre på 20. år med de samme spørgsmål og svar, og alt tyder på, at den også bliver central i den kommende valgkamp. Forfatteren Jens-Martin Eriksen, som er en aktiv deltager i debatten, har skrevet sit bud på hvilke 11 spørgsmål det i realiteten er, der deler Danmark.

Henter billede...

Husk: det ene svar udelukker ikke nødvendigvis det andet. Og ingen har patent på (hele) sandheden.

1. De politisk korrekte, der ikke støttede Jyllands-Posten under Muhammed-krisen kan sammenlignes med: A: Stalinisterne under Den Kolde Krig, der repræsenterede fjendens synspunkter i Danmark. Nyttige idioter.

B: Admiralen i »Admiralens vise«. C: Frihedskæmpere, der modarbejder en fascistisk udvikling.

D: Borgerrettighedsbevægelsen i USA i 1950'erne og 60erne, der repræsenterer en ny måde at forstå menneskerettigheder og værdighed på.

2. Racisme skyldes: A: At muslimer generelt er fordomsfulde og islam er udemokratisk.

B: At ingen grupper kan fordrage hinanden og kun elsker deres egen kultur.

C: Kristendommen, og at danskere er snævertsynede.

D: At nogle danskere er fattige og uoplyste.

3. Multikulturalisme betyder: A: At der er indvandrere i Folketinget, som er med til at vedtage love i Danmark.

B: At det er naturligt, at indvandrere og danskere blander sig med hinanden og gifter sig med hinanden, får børn og stifter familie.

C: At man nu kan få forskellige former for fastfood.

D: At der er eksotiske vejrpiger i tv.

4. Skriver medierne sandfærdigt om muslimske indvandrere? A: Nej, man taler kun med såkaldte 'indvandrerkonsulenter' og 'flinke' indvandrere, der snakker avisen efter munden. Professionelle nasserøve med etnisk fripas.

B: Nej, man fortier alt om de indvandrere, der vil forlade deres fordomsfulde kultur og i stedet promovere danske demokratiske værdier.

C: Nej, der føres konstant en islamofobisk kampagne.

D: Nej, pressen skriver kun om dummernikkerne, når det kommer til indvandrere. De dygtige har ingen interesse.

5. Det er vigtigt, at Danmark er åben over for folk fra fremmede kulturer.

Derfor må man: A: Ændre 24-årsreglen til en 124-årsregel, så man sikrer, at danskere og indvandrere blander sig med hinanden her i Danmark og permanent bryder den onde cirkel med at muslimske familier henter ægtefæller til deres børn fra hjemlandet.

B: Sætte kampagner i gang i pressen over for muslimske forældre, og opfordre dem til at tillade, at deres børn kan gifte sig med danske unge.

C: Fremme at muslimske børn opdrages og uddannes i egne skoler, så de bedre kan beskytte sig mod dansk indflydelse.

Derved sikrer man et mangfoldigt samfund med mange forskellige kulturer.

D: Ophæve 24-årsreglen, så indvandrere frit kan gifte sig med deres familiemedlemmer fra hjemlandet.

6. Hvad er en flygtning? A: Kun personer, der kommer fra andre dele af Europa, hvor man er forfulgt på grund af uro eller politisk undertrykkelse.

Hvis man kommer fra andre verdensdele er man indvandrer, der hævder sin flygtningestatus for at dække over et andet motiv.

B: En person, der er individuelt forfulgt i sit hjemland.

C: Hvem som helst, der dukker op ved den danske grænse og søger om asyl.

D: Enhver, der er rejst bort fra sit hjemland på grund af krig.

7. Hvad er fascisme? A: Bevægelser som Antifascistisk Aktion, der hylder og praktiserer politisk vold mod deres politiske modstandere.

B: En historisk bevægelse fra mellemkrigstiden, der gik imod demokrati og hyldede førerprincippet - men ikke længere eksisterer.

C: En politisk bevægelse i dag, der går ind for nationalisme, f. eks. Dansk Folkeparti og PEGIDA.

D: Alle, der er imod fri indvandring.

8. Hvordan skal man behandle Dansk Folkeparti? A: Lade dem få del i magten efter valget, og give dem maksimalt ansvar for indvandrings-og udlændingepolitikken.

Løser de ikke alle de problemer, som de peger på nu, så går luften ud af ballonen.

B: Behandle dem som ethvert andet parti, men samtidig inddæmme de forslag, de kommer med, som er på konfrontationskurs med internationale konventioner. Partiets popularitet vil dermed være vigende, da deres fantasmatisk drømme ikke går i opfyldelse.

C: Indføre berufsverbot som den socialdemokratiske regering gjorde i Forbundsrepublikken i 1970'erne. Danks Folkepartis medlemmer og sympatisører skal ikke kunne ansættes i det offentlige.

D: Følge Sveriges eksempel og boykotte partiet i alle sammenhænge i Folketinget og udenfor. Partiet er for uappetitligt.

Nyrup havde ret.

9. Hvorfor er der ikke flere forfattere, der går ind i kampen om indvandringspolitik og multikulturalisme? A: De druknede i 00'ernes værdidebat og har ikke tilegnet sig nogen viden om de politiske udfordringer, der følger med multikulturalisme og er derfor i dag intellektuelt forudsætningsløse. Tilgiv dem, men husk deres navne.

B: De kan ikke længere få deres indlæg optaget i Politiken eller Information, fordi redaktørerne har gennemskuet deres sentimentale bekendelser. De er udelukkende interesseret i identitet med udgangspunkt i deres egen røv samt anmeldelser, sladder om hinanden, legater og biblioteksafgiften.

C: De har igennem de seneste 20 år sagt, hvad de mener så mange gange, at de ikke orker det mere.

D: Tiderne har ændret sig, og det er ikke længere cool at være engageret i noget som helst. Man kommer for let til at minde om Bob Geldorf.

10. Kan Danmark undvære debatten om indvandrere? A: Nej, spørgsmålet har en afgørende betydning i forhold til, hvordan man opfatter sig selv politisk og eksistentielt.

Lidt ligesom med Grundtvig og hele den danske sangskat.

B: Nej, vi bliver nødt til at diskutere dette spørgsmål indtil vi finder en praktisk og retfærdig løsning til gavn for Danmark.

C: Ja. Tavsheden kan være et magtfuldt våben. Danmark bliver mærkbart mere fredeligt i juleferien, når aviserne ikke udkommer. Indvandrerproblemet er et sandt simulakrum. Fis i en hornlygte.

D: Ja. Så kunne vi i stedet koncentrere os om at løse de problemer, der har en virkelig betydning for Danmarks økonomi og velfærd.

Indvandrerdebatten er en sutteklud for tankeløse tosser, der har brug for at hade løs på nogen galninge, der er mere ulækre end dem selv! Det er en skør modebølge. Men en dag vil den være glemt og ubegribelig. Ligesom ingen i dag forstår 'det slesvigske spørgsmål'.

11. Kan Danmark undvære indvandrerne? A: Det handler om, hvem vi taler om.

Østeuropæere er vores naturlige venner. Kinesere er flittige og dygtige og kun en gevinst for Danmark. Men muslimer er bigotte og har ingen arbejdsmoral og er ikke disponeret for uddannelse.

B: Man skal underskrive en kontrakt med Danmark om, at man vil lære dansk, at man vil opdrage sine børn i dansk sprog og dansk kultur, og i det hele taget overholde danske regler for opførsel og danske love. Hvis man ikke overholder aftalen i denne kontrakt, så kan man undværes og vil blive udvist.

C: Nej. Danmark ville være provinsielt, monokulturelt og temmelig bøvet som verden af i går. Selve det forhold, at spørgsmålet overhovedet kan stilles i dag, vidner om, at vi lever i en drømmefabrik, hvor man drømmer farlige drømme. Svenskerne har ret.

Danmark er blevet sindssygt.

D: Nej, vi vil komme til at mangle arbejdskraft i løbet af nogle år. En katastrofe. Hvem skal passe vores gamle, når vi ikke selv gider? Og hvad med alle au pair-pigerne, hvad skal der blive af dem? Aflæs dit testresultat i spalten til højre.

Du har mest svaret A: Du er forfatter til politiske pjecer med afviste kronikker om Jørgens S.

Dich og Mogens Glistrup, og fik et gennembrud på landsplan i mange lokalaviser med branderen om, at det voksende CO2-udslip skyldes **vegetarernes** overdrevne fjærteri.

Det siges, at du er bedst på tomandshånd og ikke egnet til sociale sammenhænge. B Du har mest svaret B: Du var medlem af oberstfløjen hos de konservative, men stiller nu op for lokallisten til byrådet i Hjørring.

Du foretrækker din kones hjemmelavede sylte frem for Brugsens 'mjadrede' udgave. I det hele taget er du skeptisk over for standardprodukter.

Dine politiske idealer er Helmut Schmidt, fordi han indførte berufsverbot, og Per Hækkerup, fordi han smadrede SF med sin stok. Og så mener du, at Dansk Folkeparti er fyldt med giftigt sværmeri. Man skal bare gøre det rigtige. C Du har mest svaret C: Du elsker at fortælle om dengang i Deadline hos Krasnik, da Venstres Karsten Lauritzen, der minder mere om Alfred E. Neuman på forsiden af bladet MAD end om sig selv, blev ved med at bedyre, at han »sandelig ikke havde forsøgt noget kup« og at »det er dejligt at

være Venstre-mand«. Så mange gange, at det til sidst lød som en sexuel perversion. D Du har mest svaret D: Du bor ude i Gentofte, og elsker at fortælle om dengang, du som barn fik lov til at sidde på knæet af H. C.

Branner, og om dengang du var ung i begyndelsen af 60'erne, hvor »jazz var vigtigere end fiske«. Men du er også vild med den om de to åndssvage, hvor den ene forklarer den anden hvordan man har sex : »Det er meget enkelt. Man skal bare slikke der, hvor man tisser.

« Hvortil den anden så spørger: »Hvad fanden mener du? På brædtet eller på gulvet?«.

- Fascisme. Er en gruppe som dansk Pegida, her med talsmand Nicolai Sennels, et udtryk for moderne fascisme? Foto: Liselotte Sabroe/ Scanpix

---

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingssystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.